

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat

af 11. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 23. november 2018

Tidspunkt: kl. 10.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Lars Aslan Rasmussen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: Udenrigsminister Anders Samuelsen, minister for udviklings samarbejde Ulla Tørnæs, undervisningsminister Merete Riisager, kulturminister Mette Bock, uddannelses- og forskningsminister Tommy Ahlers og erhvervsminister Rasmus Jarlov.

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 3657 (almindelige anliggender - samhörighed) den 30. november 2018

EEU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

1. Samhörighedspolitikken efter 2020

– Politisk drøftelse

KOM (2018) 0372, KOM (2018) 0373, KOM (2018) 0374, KOM (2018) 0375 og KOM (2018) 0382

Rådsmøde 3657 – bilag 1 (samlenotat)

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 1 om regeringens holdning til regulering af de syv store EU-fonde for perioden 2011-2017, fra udenrigsministeren

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 3 om hvad regeringen agter at foretage sig for at sikre, at EU-støtte ikke bruges til udflytning af danske arbejdspladser til udlandet, fra udenrigsministeren

KOM (2018) 0375 - svar på spm. 2 om hvornår forslag om regulering af de syv store EU-fonde skal behandles, fra udenrigsministeren

Udenrigsministeren: Der er tale om et rådsmøde, som alene vedrører samhørighedspolitikken. Rådsmøder af denne type finder typisk sted 1-2 gange om året afhængig af det enkelte formandskab.

Der er tale om et rådsmøde, som alene vedrører samhørighedspolitikken. Rådsmøder af denne type finder som regel sted 1-2 gange om året afhængigt af det enkelte formandskab. Der er lagt op til en bred politisk drøftelse af den samlede lovpakke for samhørighedspolitikken for perioden 2021-2027. Drøftelsen sker på baggrund af et diskussionsoplæg fra det østrigske formandskab.

Der skal ikke træffes beslutninger på rådsmødet. Men drøftelsen skal være med til at sætte den politiske retning for den videre behandling af lovpakken for samhørighedspolitikken, der blev fremlagt den 29. maj 2018. Lovpakken indeholder bl.a. reglerne for EU's store strukturfonde, men også regelsæt for mindre programmer såsom det europæiske territoriale samarbejde (Interreg).

Forordningerne for samhørighedspolitikken har grundlæggende to formål. Det første er at opstille regler for anvendelsen og forvaltningen af støtte fra strukturfondene. Det andet er at fastsætte regler for kontrol og revision af strukturfondsstøtten.

Lovpakken indeholder en række ændringer af de nuværende regler. Overordnet lægges der op til administrative forenklinger, et mere koncentreret fokus for anvendelsen af midler fra de store fonde og mulighed for tilpasning af revisionsreglerne for medlemsstater med få administrative fejl.

Forslaget betyder bl.a., at lande som Danmark, der historisk set har lave fejlrat, kan få adgang til yderligere administrative forenklinger. Omvendt fastholdes der en hård tilgang der, hvor der erfaringsmæssigt sker flere fejl. Det er en god og fornuftig tilgang, som vi fra regeringens side kan støtte.

Det er også positivt, at der i Kommissionens forslag lægges op til, at midlerne primært tilføres målsætningerne om et grønnere og et mere innovativt Europa. Det bidrager til at løse miljø- og klimaproblemerne, og det skaber de rette muligheder for vækst på tværs af EU's medlemsstater.

På det mere overordnede plan mener regeringen, at strukturfondsstøtten skal først og fremmest skal tilgå de mest udsatte regioner. Det giver ikke mening, at de rigeste EU-lande sender penge til Bruxelles for herefter at finansiere hindens strukturfondsprojekter. For at fremme målsætningen om at formindske forskellene mellem EU's udviklingsniveauer må det logiske være at koncentrere indsatsen om de regioner, der har det største behov. På længere sigt er det også med til at skabe en større efterspørgsel efter danske varer og kompetencer.

Men skulle det i forhandlingerne gå sådan, at der også fremover vil blive ydet støtte til velhavende lande, vil regeringen selvfølgelig arbejde for, at Danmark får sin rimelige andel af midlerne.

I forhandlingerne er det vigtigt for regeringen, at strukturfondene ikke støtter udflytning af arbejdspladser og virksomheder. Derfor er det også positivt, at Kommissionens forslag indeholder en yderligere præcisering og skærpelse af beskyttelsen mod anvendelse af EU-støtte til udflytning. Jeg er meget opmærksom på den betydning, som også Europaudvalget tillægger netop dette spørgsmål, og jeg vil gerne understrege, at det er en opfattelse, som deles fuldt og helt af regeringen.

Regeringen vil senere i processen vende tilbage til udvalget med et forhandlingsoplæg om de konkrete retsakter. Men der er vi ikke endnu. Der lægges som sagt op til en politisk drøftelse på rådsmødet, men der er ikke lagt op til at træffe beslutninger.

Jeg vil afslutningsvis gøre opmærksom på – også selv om de økonomiske rammer for strukturfondene hører til under forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme (MFF) – at vi her har at gøre med en af de helt store udgiftsposter i EU's budget. Som led i at realisere målsætningen om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU-27's BNI mener regeringen, at der er mulighed for yderligere besparelser på området.

Hvis vi samtidig skal sikre et forsvarligt og moderne EU-budget, er der efter regeringens opfattelse slet ingen tvivl om, at strukturfondene er et af de oplagte steder at finde midler, så budgettet – inden for målsætningen om 1,00 pct. – kan målrettes mere moderne politikker såsom forskning, migration og klima.

Rasmus Nordqvist sagde, at han, når han talte med politikere fra andre lande eller så nyheder fra andre lande, fik en opfattelse af, at de lande ikke nødvendigvis var enig med Danmark i, hvilke ting det var vigtigst for EU at bruge penge på. Kunne ministeren overføre det til en styrkelse af samhørighedspolitikken?

Søren Søndergaard delte regeringens udgangspunkt om, at der ikke var meget mening i at sende penge til Bruxelles for at få dem tilbage senere til brug for f.eks. en skibakke på Bornholm. Strukturfondene skabte en masse pengespild på grund af den delte kompetence, så det var en god idé at få dem barberet ned så meget som muligt.

Ministeren brugte to forskellige udtryk, nemlig "fattige lande" og "fattige regioner". Hvilket af dem mente han? Der er relativt velstående lande i EU, som har fattige regioner. Han opfordrede regeringen til at holde fast i "fattige lande", for

det er rige landes egen forpligtelse at sørge for, at deres fattige regioner bliver hjulpet i første omgang.

Desuden spurgte han, hvad regeringens holdning var til dilemmaet mellem at koncentrere indsatsen i de dårligst stillede lande versus det, at lande med høj fejlrate skal fratages støtten. Var virkeligheden ikke, at mange lande med høj fejlrate samtidig var dem, der havde mest brug for pengene?

Kenneth Kristensen Berth sagde, at Dansk Folkeparti opfattede strukturfondene som et omfordelingscirkus og var imod dem. Derfor noterede partiet sig med at glæde, at regeringen ville skære på det område, selv om der var et stykke vej endnu.

Udenrigsministeren anerkendte over for Rasmus Nordqvist, at de forskellige EU-lande havde forskellige interesser. Ministeren havde selv i sin bog "Vejen til et bedre Europa" fra 2004 skrevet, at man dengang kunne dele Europa op i tre divisioner – den nordlige med flot styr på økonomien, den sydlige med mindre styr på den og en talentdivision i Østeuropa. Synet på strukturfondsmidlerne afhang til dels af de økonomiske forhold, og Danmark arbejdede sammen med en række ligesindede lande, men han kunne ikke sætte konkrete navne på dem i denne sammenhæng. Ud fra den nævnte grove inddeling i tre områder kunne medlemmerne dog skabe sig et indtryk af, hvordan landene fordelte sig.

Han var enig med Søren Søndergaard i, at rige lande som udgangspunkt selv måtte have styr på deres regioner. Det tog han gerne med sig til rådsmødet som et synspunkt.

På Søren Søndergaards andet spørgsmål svarede, at de lande, der har brug for pengene, stadig ville kunne få dem. Det var kun et spørgsmål om at håndhæve reglerne hårdere, så landene ikke sjusker. Det var helt legitimt.

FO 2. Forordning om Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0380

KOM (2018) 0380 – bilag 3 (samlenotat)

Udenrigsministeren: Jeg vil i dag begynde med at forelægge forordningen om Globaliseringsfonden til tidligt forhandlingsoplæg. Fonden er ikke på dagsordenen for rådsmødet vedrørende almindelige anliggender den 30. november. Der forventes i stedet taget beslutning om fonden på et kommende rådsmøde.

Formålet med Globaliseringsfonden er at yde støtte til indsatser, der hjælper arbejdsløse, der er blevet ledige som følge af globaliseringsrelaterede udfordringer, med hurtigst muligt at komme i beskæftigelse igen. Fonden kan medfinansiere aktiviteter såsom hjælp til jobsøgning, karriererådgivning, efteruddannelse og omskoling.

Forhandlingerne om Globaliseringsfonden hænger tæt sammen med de samlede forhandlinger om EU's kommende flerårige finansielle ramme. Det er den, I kender som MFF'en. Det er også i de overordnede forhandlinger, at det besluttes hvilket beløb, der skal afsættes til fonden, og hvorvidt fonden teknisk skal placeres inden for eller uden for udgiftslofterne.

Det er i den sammenhæng velkendt, at Danmark ønsker det samlede udgiftsniveau fastholdt på 1,00 pct. af EU's BNI. Og at der i regeringens optik er behov for en streng prioritering af de enkelte udgiftsområder. Denne strenge prioritering gælder også for Globaliseringsfonden.

Før jeg redegør for regeringens holdning, vil jeg kort opridse de tre største forskelle mellem Kommissionens forslag til Globaliseringsfonden efter 2020 og det nuværende regelsæt.

For det første er tærsklen for støtte blevet sænket, så der skal færre afskedigelser til, før det kan udløse støtte. I dag skal der være afskediget 500 personer. Det foreslår Kommissionen nedsat til 250 personer. Det begrundes fra Kommissionens side med et fald i antallet af store afskedigelsesrunder og deraf faldende brug af fonden. Det angives, at støtten derved i højere grad vil kunne gives til små og mellemstore virksomheder.

For det andet foreslås ansøgningsprocessen samtidigt forenklet, og der stilles ikke længere samme krav til at redegøre for, hvorfor afskedigelserne har fundet sted.

Begge dele betyder, at fonden vil blive nemmere at administrere. Det vil samtidigt gøre det nemmere at få adgang til støtte fra fonden for såvel danskere som øvrige EU-borgere, der måtte blive arbejdsløse som følge af større omstruktureringer. Alt andet lige må forslaget forventes at kunne øge anvendelsen af Globaliseringsfonden inden for den udgiftsramme, der måtte blive fastsat.

For det tredje er EU's medfinansiering af fondens indsatser i Kommissionens forslag ikke længere fastsat til 60 pct. Den bliver i stedet tilpasset den enkelte medlemsstat. Det betyder, at nogle medlemsstater vil opleve en lavere EU-medfinansiering, mens andre vil opleve en højere.

Regeringen finder principielt, at arbejdsmarkedspolitik er et anliggende for medlemslandene, men anerkender samtidigt, at Globaliseringsfonden i relation til ledighed, der følger af grænseoverskridende udviklinger, kan udgøre et supplement til nationale tiltag. Det gælder især en aktiv indsats for hurtigst muligt at få ledige i i job igen. Forhandlingerne på teknisk niveau viser allerede nu, at et stort flertal af EU's medlemslande ønsker, at Globaliseringsfonden fortsætter efter 2020. Og der er ikke umiddelbart noget, der tyder på, at det vil ændre sig væsentligt.

Hvis Globaliseringsfonden videreføres efter 2020, vil regeringen derfor arbejde for, at fonden fokuseres på uventede begivenheder forårsaget af globaliseringsrelaterede udfordringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at der gennemføres en større national medfinansiering, som sikrer national forankring og medejerskab til indsatserne.

Regeringen vil ligeledes arbejde for at fonden prioriterer aktive jobrettede indsatser, og at der sker yderligere administrative forenklinger.

Endelig vil regeringen arbejde for, at tærsklen for støtte reflekterer udviklingen på det europæiske arbejdsmarked. Det vil i praksis gøre det muligt for flere danske virksomheder at ansøge om støtte fra fonden, da det danske arbejdsmarked er kendetegnet ved mange små- og mellemstore virksomheder med et begrænset antal medarbejdere.

Afslutningsvis lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Globaliseringsfonden ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3654 (udenrigsanliggender – udvikling) den 26. november 2018

EUU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for udviklingssamarbejde ville forelægge alle punkter til orientering.

1. EU-Afrika Alliance med fokus på bæredygtig investeringer og jobskabelse

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0643 og KOM (2018) 0644

Rådsmøde 3654 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Ministeren for udviklingssamarbejde: EU-Afrika-alliancen er en del af den afrikapakke, som kommissionsformand Juncker lancerede i sin tale om Unions tilstand i september. Alliancen blev lanceret i forlængelse af DER-konklusionerne om migration fra juni 2018, som taler om behovet for et partnerskab med Afrika, der skal bidrage til en socioøkonomisk transformation af det afrikanske kontinent. Kommissionen har desuden oplyst, at alliancen også har til hensigt at skabe bedre sammenhæng i EU og medlemsstaternes indsatser i Afrika. På udviklingsministerrådsmødet ønsker Kommissionen at få udviklingsministrenes bud på, hvordan EU og medlemsstaterne kan øge sine aftryk i Afrika via alliancen.

Alliancen skal sigte mod jobskabelse og bæredygtige investeringer gennem 10 initiativer under 5 forskellige overskrifter:

For det første ønsker Kommissionen at øge investeringerne i Afrika gennem øget blanding af offentlige og private midler og øget brug af garantier. Her vil EU's eksterne investeringsplan fortsat spille en central rolle. Danmark har allerede på forslag til finansloven 2019 afsat 75 mio. kr. som et frivilligt bidrag til den eksterne Investeringsplan for at fremme vækst og beskæftigelse i Afrika. Kommissionen er også i gang med at indgå job- og vækstaftaler med de afrikanske lande, der skal identificere de mest lovende værdikæder på nationalt og regionalt niveau. Dertil vil Kommissionen iværksætte sektorarbejdsgrupper, der skal understøtte strategiske udviklinger i økonomisk kritiske områder. Sektorarbejdsgrupperne vil fokusere på energi, landbrug, digitalisering og infrastruktur.

For det andet vil Kommissionen inden for uddannelse øge støtten til Den Afrikanske Unions eget kompetenceinitiativ. Uddannelse vil også være et centralt emne i de føromtalte job- og vækstaftaler, som Kommissionen vil indgå.

For det tredje vil Kommissionen styrke dialogen om investeringsklima med de afrikanske lande, f.eks. om beskyttelse af investeringer, gennemsigtighed, ansvarlighed og antikorrupsion. EU's eksterne investeringsplan vil også her spille en væsentlig rolle, når det angår støtte til reformer møntet på forbedring af investeringsklimaet i Afrika.

For det fjerde ønsker Kommissionen at øge støtten til regional økonomisk integration. Dette vil ske gennem øget støtte til operationalisering af det afrikanske kontinentale frihandelsområde, som Den Afrikanske Union vedtog i marts 2018. Regeringen har allerede afsat 25 mio. kr. på forslaget til finansloven for 2019 til netop at støtte operationaliseringen af frihandelsområdet i regi af Den Afrikanske Union. Kommissionen har også tilkendegivet, at det langsigtede perspektiv inden for handel er at skabe en tværkontinental frihandelsaftale mellem EU og Afrika. Regeringen bakker varmt op om dette langsigtede perspektiv, idet jeg dog samtidig må bemærke, at Europa allerede er Afrikas største handelspartner, og det mest åbne marked for afrikanske varer. Kommissionen vil også undersøge muligheden for at give støtte til sammenhængende infrastruktur – herunder transport, energi og dataøkonomi.

For det femte nævner Kommissionen, at disse tiltag må bakkes op med finansielle midler. Der henvises i den forbindelse til Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme, herunder det foreslåede instrument for nabo-skab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde, som er næste punkt på dagsordenen.

Opsummerende skal alliancen ses som komplementær til en lang række andre tiltag fra EU og medlemsstaterne, der skal bidrage til jobskabelse og vækst i Afrika. Her kan f.eks. nævnes Valletta-topmødet i 2015, hvor EU's Trustfond for Afrika blev etableret. Danmark har i alt bidraget med 150 mio. kr. til trustfonden og er dermed den fjerde største bidragsyder i absolutte tal. Jeg kan også nævne EU-Afrika-topmødet i november 2017, hvor jeg selv havde lejlighed til at deltage på statsministerens vegne, og hvor Danmark var med til at sætte unge og jobskabelse på dagsordenen. Det var også på dette topmøde, at EU's eksterne investeringsplan blev etableret. Alliancen må også ses i sammenhæng med forhandlingerne om et stærkt post-Cotonou-rammевærk og med andre kommende møder, f.eks. det kommende EU-Afrika-forum i Wien om digitalisering og innovation, hvor der forventes en status over igangsættelser af sektorarbejdsgrupperne inden for landbrug og digitalisering.

Det er derfor samlet set regeringens vurdering, at alliancen umiddelbart flugter rigtig godt med danske prioriteter for Afrika, herunder gennem stærkt fokus på udvikling, vækst og jobskabelse – og som middel til imødegåelse af grundlæggende årsager til irregulær migration.

Søren Søndergaard gik ind for at gøre en indsats for Afrika, men det ville næppe få den store virkning, når en række oplagte faktorer ikke var inddraget. Han tænkte især på eksport af EU-støttede overskudsvarer til det afrikanske kontinent, som betød, at folk i Afrika mistede deres arbejde; handelsaftaler, f.eks. med Marokko, som tog fisk, der tilhører Vestsahara; samt omfattende skattespekulation og finansielle strukturer, der betød, at de fattigste lande fik frataget 14 kr., hver gang de fik 1 kr. i bistandshjælp.

Ministeren for udviklingssamarbejde svarede, at det var vigtigt, at EU bidrog til at opbygge kapacitet i alle sammenhænge i Afrika og understøttede samhandel på det afrikanske kontinent. I øjeblikket handlede de afrikanske lande mere med Europa, end de handlede med hinanden. Den afrikanske frihandelsaftale, som Den Afrikanske Union selv har indgået, ville skabe bedre rammer for en øget intern afrikansk samhandel.

2. Forslag til forordning om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0460

Rådsmøde 3654 – bilag 1 (samlenotat side 4)

EU-note (18) – E 6 (EU-note af 29/10-18)

EUU alm. del (17) – bilag 799 (udvalgsmødereferat side 953, samråd om omstrukturering af EU's eksterne instrumenter i MFF'en 24/5-18)

Ministeren for udviklingssamarbejde: Forhandlingerne om EU's flerårige budget er i fuld gang, og det er første gang, at jeg har lejlighed til at forelægge det detaljerede forslag til det samlede udviklingsinstrument, instrumentet for naboskab, udvikling og internationalt samarbejde (NDICI). Jeg vil kort redegøre for de store linjer i instrumentet, herunder de ændringsforslag, som det østrigske formandskab fremsatte den 8. november. Til sidst vil jeg komme ind på forslaget om EU's nye finansielle udviklingsarkitektur – herunder Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling plus (EFSD+).

Hvad angår de store linjer i instrumentet, har regeringen langt hen ad vejen fået tilgodeset danske synspunkter. Det har været en kernesag for regeringen, at EU's eksterne finansieringsinstrumenter skulle forenkles med henblik på at skabe større sammenhæng og fleksibilitet i indsatserne. Migrationskrisen i 2015 viste klart et behov for større fleksibilitet i EU's eksisterende instrumenter. Det nuværende forslag lægger op til at samle en række instrumenter under samme forordning, hvilket vil fremme sammenhængskraften i EU's indsatser såvel som fleksibiliteten ved til nye udfordringer. Jeg vil gerne understrege, at selvom det nuværende naboskabsinstrument indgår i NDICI-forslaget, er det ikke ensbetydende med, at der vil blive allokert færre midler hertil, end hvis det blev beholdt særskilt. Fra dansk side ønsker vi at fastholde den betydelige støtte til EU's naboregioner, især de østlige partnere.

Forordningsforslaget består af tre søjler og en reserve:

Den første søjle er den geografiske, som forventes ville udgøre ca. tre fjerdedele af instrumentet, hvoraf ca. halvdelen foreslås afsat til indsatser i Afrika syd for Sahara, hvilket er en prioritet for regeringen. Søjlen vil finansiere både regionale og bilaterale landeprogrammer.

Den anden søjle er den tematiske, hvor fire prioriteter har fået afsat dedikerede midler. De er:

- demokrati og menneskerettigheder
- civilsamfund
- fred og stabilitet
- globale udfordringer, herunder sundhed, uddannelse, kvinder/piger og migration

Den tredje søjle har fokus på at kunne agere hurtigt i forbindelse med kriser. Søjlen vil også anvendes til at sammenkoble humanitære og udviklingsmæssige indsatses, som er en dansk prioritet.

Endelig er der indlagt en reserve – en såkaldt stødpude – på 10 pct. tiltænkt kommende prioriteter og udfordringer, som ikke på nuværende tidspunkt kan identificeres. Dette vil gøre EU i stand til fleksibelt at håndtere nye og uforudsete kriser.

Forordningsforslaget flugter som sagt fint med danske prioriteter og værdier på en række områder. Det gælder 2030-dagsordenen og verdensmålene, som instrumentet skal bidrage til at opnå med strategisk afsæt i Den Europæiske Konsensus om Udvikling og EU's globale strategi. Det gælder bl.a. også menneskerettigheder, hvor der under den tematiske søjle er afsat lidt flere dedikerede midler end i nuværende budgetperiode. Der er dertil lagt op til mainstreaming af menneskerettigheder. Et forbrugsmål på 25 pct. skal gå til klimarelaterede indsatser, ligesom klimaforandringer og miljøbeskyttelse mainstreames på tværs af instrumentet. Endelig vil ligestillingsdagsordenen også blive mainstreamet. Med østrigernes seneste udspil skal mindst 85 pct. af alle aktiviteter finansieret under NDICI hovedsageligt eller i nogen grad bidrage til ligestilling.

Migration har også en fremtrædende rolle, idet 10 pct. af alle indsatser skal være migrationsrelaterede. Dertil er der mulighed for at trække på midlerne under det tematiske vindue for globale udfordringer samt stødpuden alt efter fremtidige behov. Fra dansk side arbejdes der for, at der er tilstrækkelige midler til bekæmpelsen af irregulær migration og adressering af de grundlæggende årsager til migration, og at migration mainstreames på tværs af instrumentet.

EFSD+ er et markant nybrud, som forsøger at samle alle EU's udviklingsfinansielle værktøjer under en og samme ramme. Den indeholder en fortsættelse af den nuværende Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling (EFSD), som blev iværksat sidste år, og den lægger op til, at Den Europæiske Investeringsbanks eksterne lånemandat indarbejdes og fremadrettet varetages af Kommissionen. Det er imidlertid uklart, hvorfor Kommissionen ønsker at indlemme disse værktøjer i NDICI-forordningen. Der udestår fortsat mange spørgsmål om, hvad der er den bedste model og arbejdsdeling mellem EIB, Kommissionen og andre finansieringsinstitutioner.

Derfor arbejdes der fra dansk side for yderligere oplysninger, så der på den baggrund kan formuleres en endelig dansk holdning. Det vurderes som hensigtsmæssigt, at bestemmelserne om EFSD+ indtil da løftes ud af NDICI-forslaget. Denne tilgang vil muliggøre en separat og grundig drøftelse af EU's fremtidige finansielle udviklingsarkitektur.

Om den kommende proces skal nævnes, at der stadig skal tages forhandlingsoplæg på NDICI-forordningen her i udvalget. Forudsat at forhandlingssituationen tillader det, er det min plan at komme tilbage til Europaudvalget med et forhandlingsoplæg inden næste formelle FAC-møde i maj 2019. En række lande, der ikke er ligesindede med Danmark, arbejder for at udskille dele af NDICI – herunder Den Europæiske Udviklingsfond og naboskabsinstrumentet. Der er derfor risiko for, at det samlede instrument ikke vil bestå i de næste måneders forhandlinger, hvilket for regeringen ville være en skuffelse. I fald instrumentet deles op, vil der forventeligt skulle vedtages forordningsforslag om hvert enkelt instrument – som det har været tilfældet under det nuværende flerårige budget. Regeringen afventer fortsat udviklingen og vil arbejde for, at det samlede instrument, Kommissionen har fremlagt, forbliver intakt. Dette er på linje med regeringens prioritet om, at der etableres et samlet, simpelt og fleksibelt instrument, der effektivt kan møde fremtidens udfordringer.

Rasmus Nordqvist henviste til, at mange ngo'er havde rejst kritik af sammenlægningen af så mange finansielle instrumenter, som betød, at pengene ikke med fuld sikkerhed var øremærket til bestemte områder som f.eks. menneskerettigheder. Man kunne frygte, at mange af midlerne endte med at blive brugt på migrationsbekæmpelse. Hvor fremgik det, at der også er noget, der hedder udvikling for udviklingens skyld? Huskede man at arbejde for at styrke menneskerettighederne som et mål i sig selv? Og hvorfor var fattigdomsbekæmpelse ikke nævnt?

Han spurgte desuden, om forbrugsmålet på 25 pct., der skulle gå til klimarelaterede indsatser, var nye og såkaldt additionelle midler, dvs. ikke finansieret ved at tage dem fra udviklingshjælpen på 0,7 pct. af BNI. På COP15 i København i 2009 blev landene enige om, at man ved klimafinansiering skulle afsætte nye midler i stedet for at tage dem fra udviklingshjælpen.

Ministeren for udviklingssamarbejde delte ikke den opfattelse, at sammenlægningen af instrumenter fik en negativ effekt på indsatsen for at fremme menneskerettigheder. For at fremme dem var der netop brug for større fleksibilitet og mulighed for at agere hurtigere, end den gældende arkitektur gav mulighed for. Vedrørende klimafinansieringen sagde hun, at Kommissionens forslag lagde op til, at klimaområdet fik en budgetforøgelse på 13 pct. Men forbrugsmålet på 25

pct. til klimarelaterede indsatser skulle tages inden for den gældende ramme. Det var desværre ikke alle lande, der endnu bidrog med de 0,7 pct. af deres BNI til udviklingshjælp.

Rasmus Nordqvist var glad for at høre ministerens bedømmelse af, at menneskerettighedsområdet blev styrket på grund af den nye fleksibilitet i instrumenterne. Det kom ikke bag på ham, at ministeren kæmpede for det, men det var vigtigt, at instrumentet blev skruet rigtigt sammen. Høringssvarene, især det fra Globalt Fokus, var meget kritiske over, at fattigdomsbekæmpelse ikke var nævnt blandt forordningens mål. Det var ellers et basalt mål for udviklingssamarbejde at bekæmpe fattigdom. Han var enig med ngo'erne om, at instrumenterne ikke bare skulle ende med at blive ét stort migrationsredskab.

Desuden ville han gerne vide, hvor mange procent henholdsvis klima og udvikling fyldte i Kommissionens samlede budgetudspil. Det var uklart, hvad budgetforøgelsen til klima på 13 pct. og forbrugsmålet til klimarelaterede indsatser på 25 pct. af udviklingshjælpen ville betyde for udviklingsdelens egen størrelse.

Ministeren for udviklingssamarbejde medgav, at fattigdomsbekæmpelse ikke var nævnt direkte, men det var omfattet implicit, i og med at den overordnede ramme for forordningen var den europæiske udviklingspolitiske strategi, European Consensus, som tog afsæt i FN's verdensmål.

Hun mente, at det var kunstigt at skelne mellem udviklingssamarbejde og klimafinansiering, for klima var en tværgående prioritet i EU's samarbejde med Afrika. Det gjaldt om at gøre udviklingshjælpen til en katalysator for den private sektors bidrag til den grønne omstilling, for den del var også nødvendig for Afrikas udvikling.

Rasmus Nordqvist holdt fast i, at fattigdomsbekæmpelse burde nævnes som et specifikt mål. Regeringen skrev selv i samlenotatet, at de 0,2 pct. skulle bruges på de mindst udviklede lande. Kunne ministeren ikke tage det budskab med til forhandlingerne eller i det mindste forholde sig til høringssvaret fra Globalt Fokus?

Han var uenig i, at det var kunstigt at skelne mellem udviklingshjælp og klimafinansiering. Definitionen på begrebet "nye og additionelle midler", som verdenslande blev enige om på COP15, og som stadig udgjorde et spor i COP-forhandlingerne, er, at klimafinansiering skal være nye midler og ikke bare være en prioritering inden for udviklingshjælpen. Det gjorde det ikke bedre, at Danmark også tog fra udviklingshjælpen for at leve op til forpligtelserne om klimafinansiering.

Han spurgte, om det i instrumentet var sikret, at man ikke meget hurtigt kunne kanalisere midler fra fattigdomsbekæmpelse, demokrati, menneskerettigheder over til migrationsbekæmpelse.

Ministeren for udviklingssamarbejde skulle være den første til at beklage, at ordet fattigdomsbekæmpelse ikke var nævnt i samlenotatet, for det udgjorde den fornemste målsætning for dansk udviklingsbistand. Men det lå stadig implicit, da den overordnede ramme er FN's verdensmål.

Vedrørende klimafinansiering opfordrede hun til at fortsætte debatten den følgende onsdag på det fælles samråd med Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget samt Udenrigsudvalget. Ligesom i tilfældet klimafinansiering mente ministeren, at det var kunstigt at skelne mellem migrationsbekæmpelse og de øvrige indsatser som fattigdomsbekæmpelse og styrkelser af menneskerettigheder, da man netop derved tog fat i de grundlæggende årsager til migration. Det samme gjaldt kampen for f.eks. kvinders rettigheder. Man vidste, at et lands BNP kan øges med op til 25 pct., hvis kvinder opnår samme rettigheder og muligheder som mænd.

3. Eventuelt

Ministeren for udviklingssamarbejde: I marginen af rådsmødet vil udviklingsministrene have en frokostdrøftelse med dette års modtagere af Nobels fredspris, Nadia Murad og Denis Mukwege, med fokus på vold mod kvinder. Jeg sætter pris på muligheden for at drøfte dette vigtige emne og understrege behovet for en fortsat stor indsats fra EU's side. Murads og Mukweges indsatser for kvinder og børn i konflikt skal ikke stå alene. Området er af høj prioritet for regeringen såvel som EU, og der er behov for et styrket samarbejde mellem medlemslandene for at bringe det emne højere op på dagsordenen. På finanslovsforslaget ikke alene fordobler regeringen beløbet afsat til kvinders beskyttelse og rettigheder i humanitære kriser i 2019 – vi afsætter samtidig et historisk beløb på 715 mio. kr. til den globale indsats for kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder.

Rådet forventes også at vedtage fire sæt rådskonklusioner om:

- 1) implementeringsrapporten for år 2017 vedrørende EU's handlingsplan for ligestilling
 - 2) EU's reviderede resultatrammeverk i opfølgning på 2030-dagsordenen og den nye europæiske konsensus om udvikling
 - 3) styrket fødevarer- og ernæringsikkerhed
 - 4) uddannelse i krisesituationer
- Endelig vil jeg benytte mødet i Udenrigsrådet til at henlede opmærksomheden på udviklingssamarbejdet med Tanzania i lyset af de seneste begivenheder i landet.

Lars Aslan Rasmussen spurgte, om ministeren havde noget at tilbyde de yazidikvinder, der som Nadia Murad var blevet holdt fanget som sexslaver af Islamisk Stat. De blev systematisk forfulgt i Irak, fordi de ikke er muslimer. Murad turnerede i øjeblikket rundt med bud på, hvad man kunne gøre for de kvinder, og Tyskland havde taget imod en del, som var kommet i behandling. Ministeren for udviklingssamarbejde svarede, at hun havde mødt Nadia Murad i sommeren 2018, før Murad fik Nobels fredspris. Ved den lejlighed drøftede de to, hvad regeringen på internationalt plan kunne gøre for de pågældende piger og kvinder. Hun gentog, at der i regeringens finanslovsforslag var øremærket et historisk højt beløb, 715 mio. kr., til området.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3653 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – ungdoms- og uddannelsesdelen) den 26.-27. november 2018

EUU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

Undervisningsministeren ville forelægge fire punkter på ungdomsdelen og tre punkter på uddannelsesdelen. Første punkt på hver af delene var til forhandlingsoplæg, henholdsvis om det europæiske solidaritetskors og Erasmus-programmet. De øvrige punkter var til orientering.

Ungdom

FO 1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet Det Europæiske Solidaritetskors og om ophævelse af (forordningen om Det Europæiske Solidaritetskors) og forordning (EU) nr. 375/2014

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2018) 0440

Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 3)

Undervisningsministeren: Der er tale om en delvis generel indstilling, da der er elementer af forslaget, dvs. budgettet, der forhandles i det centrale spor for EU's nye flerårige finansielle ramme. Forslaget erstatter den eksisterende forordning om det europæiske solidaritetskors, som udløber i 2020. Det nye forslag gælder perioden 2021-2027.

Forslaget skal fortsat styrke indsatsen for at forbedre situationen for unge i Europa. Her kæmper mange lande bl.a. stadig med høj ungdomsarbejdsløshed. Som noget nyt er også programmet "EU's bistandsfrivillige" indsat som et nyt indsatsområde. Aktiviteterne skal bidrage til at styrke samhørighed i Europa, støtte lokalsamfund og imødegå samfundsmæssige udfordringer, som eksempelvis klima-, miljø- og naturbeskyttelsesområdet, katastrofer, beredskab og social bistand.

Ved forelæggelsen af det eksisterende program for udvalget i november 2017 var nogle medlemmer bekymrede for praktik- og jobdelen. Jeg kan hertil oplyse, at Danmark efter den første ansøgningsfrist i sidste måned på praktik- og jobdelen kun har modtaget en enkelt projektansøgning med i alt fire deltagere. Som jeg lovede udvalget sidste år, har vi taget initiativ til at afholde et møde med de sociale parter og givet en foreløbig afrapportering om de første ansøgninger. Jeg kan desuden oplyse, at udvalget vil få en skriftlig afrapportering i starten af 2019, når de indkomne ansøgninger er behandlet.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går ud på følgende:

Regeringen bakker op om forslaget, som tilgodeser de danske synspunkter.

Regeringen noterer sig med tilfredshed, at det fremgår klart af forslaget, at solidaritetsjob skal oprettes i overensstemmelse med de nationale lovgivnings- eller overenskomstmæssige rammer i det deltagerland, hvor jobbet udføres.

Ligesom det var tilfældet ved regeringens forelæggelse for udvalget i 2017, lægger regeringen afgørende vægt på, at jobdelen i forslaget sker efter danske regler og vilkår på arbejdsmarkedet.

Regeringen lægger endelig vægt på, at forhandlingerne om forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti fandt initiativet besynderligt og ikke kunne støtte forhandlingsoplægget. Var det korrekt opfattet, at tyrkiske unge kunne deltage i projektet, eftersom Tyrkiet var kandidatland?

Søren Søndergaard fastholdt den modstand, Enhedslisten tidligere have udtrykt over for solidaritetskorpset. Det skyldtes, at partiet var imod sammenblandingen af praktikpladser, ungdomsbeskæftigelse og solidaritetsarbejde. Han kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Sofie Carsten Nielsen gav på Det Radikale Venstres vegne fuld opbakning til forhandlingsoplægget, selv om hun gerne så en mere ambitiøs tilgang til DiscoverEU. Hun spurgte, hvornår initiativet kunne sættes i værk – det havde været undervejs meget længe. Kunne ministeren desuden bekræfte, at projektet ville foregå på et mellemstatsligt grundlag og altså ikke blev tvunget ned over medlemsstaterne?

Holger K. Nielsen meddelte, at Socialistisk Folkeparti ikke kunne støtte forhandlingsoplægget, fordi job- og praktikdelen var inkluderet. Da det stadig var en del af forslaget, var forudsætningen for at støtte det ikke til stede.

Undervisningsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at solidaritetskorpset var en videreudvikling af volontørkorpset – man kunne diskutere, om den ene benævnelse var bedre end den anden. Grundlæggende handlede det om at facilitere og understøtte udvekslingen af europæiske unge. Tyrkiske unge ville kunne deltage, fordi Tyrkiet er kandidatland, men ikke i job- og praktikdelen, som ikke alle lande kan deltage i.

Over for Søren Søndergaard og Holger K. Nielsen anførte hun, at job- og praktikdelen kun fyldte ganske lidt i en dansk kontekst.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

2. Rådsresolution om EU's ungdomsstrategi for 2019-2027

– *Vedtagelse*

KOM (2018) 0269

Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 11)

Undervisningsministeren: EU's ungdomsstrategi har fokus på at få unge til at blive aktive medborgere og inddrage dem i politiske beslutninger i EU og i medlemsstaterne. Strategien er samtidig en anerkendelse af de 11 ungdomsmål, som beslutningstagere, forskere og mere end 40.000 unge mennesker på tværs af Europa har udarbejdet sammen som en del af EU's ungdomskonferencer i Sofia og Wien i år.

Regeringen bakker op om forslaget. Regeringen finder overordnet, at unges aktive medborgerskab, demokratiske dannelse og mobilitet spiller en afgørende rolle for udviklingen af unge til aktive medspillere i den demokratiske udvikling af vores velfærdssamfund med vægt på fælles værdier.

3. Rådskonklusioner om ungdomsarbejde i relation til migration og flygtninge

– Vedtagelse

Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 14)

Undervisningsministeren: Rådskonklusionerne skal sætte fokus på betydningen af unges arbejde i relation til migration og flygtninge. Der er her tale om unge, der arbejder med unge migranter og flygtninge i sportshallen, spejderkorpset eller modtagecentret. Unge skal klædes på til at håndtere arbejdet med denne gruppe af mennesker, som ofte står over for store udfordringer og værdiforskelle, såsom traumer og et andet syn på værdier og rettigheder.

Regeringen støtter et europæisk samarbejde om at kvalificere unge til dette vigtige arbejde og om udveksling af bedste praksis for kompetenceudvikling. Regeringen støtter derfor vedtagelsen af rådskonklusionerne.

Kenneth Kristensen Berth mente ikke, at EU burde blande sig på det pågældende område, og han udtrykte forbavselse over, at ministeren var faldet for sådan en omgang gas. Hvor så ministeren perspektiverne i rådskonklusionerne? Hvor var Danmark ringere end de øvrige europæiske lande til at få unge til arbejde med migranter og flygtninge?

Undervisningsministeren understregede, at det ikke handlede om integrationspolitik, men om, at europæiske unge kan indgå i et civilsamfund, herunder i opgaver med at modtage flygtninge og opbygge relationer til dem. Det fandt hun udmærket og vigtigt.

4. EU's ungdomsstrategi 2019-2027 – fra vision til implementering

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0269

Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 16)

Undervisningsministeren: Sidste punkt på ungdomsdelen ligger i forlængelse af punkt 2. Det er en politisk debat blandt ungdomsministrene om EU's ungdomsstrategi, hvordan vi kan bruge strategien, og hvordan vi bedst muligt får den til at passe ind i en national kontekst.

Regeringen bakker op om en ungdomsstrategi og et samarbejde på EU-plan om ungdomspolitik, idet regeringen generelt støtter udveksling af bedste praksis, mobilitet og demokratisk dannelse. Jeg håber, at vi får en spændende debat.

Uddannelse

- FO 5. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Erasmus: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013**
(Titel på formandskabets kompromisforslag: Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Erasmus+: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013)
– *Delvis generel indstilling*
KOM (2018) 0367
Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 18)

Undervisningsministeren: Visse elementer forhandles i det centrale spor for EU's nye flerårige finansielle ramme. Det drejer sig primært om programmets budget, herunder det såkaldte DiscoverEU-initiativ, som er interrailbilletter til 18-årige, og spørgsmålet om tredjelandes deltagelse. I forhold til EU's samlede flerårige finansielle ramme er det regeringens målsætning, at det samlede udgiftsniveau skal holdes på 1 pct. af EU-27's BNI.

Kommissionen fremsatte i maj et forslag til forordning om oprettelse af Erasmus, som er EU's program for uddannelse, ungdom og idræt for årene 2021-2027. Forslaget lægger i høj grad op til en videreførelse af det eksisterende og velfungerende Erasmus+-program. Programforslaget fastholder den overordnede struktur fra det nuværende Erasmus+-program med dets integration af støtte-muligheder til uddannelse, ungdom og idræt.

Programmet har fokus på at støtte aktiviteter, som skaber en europæisk mer-værdi. Programmet skal, ligesom det nuværende program, yde støtte til de tre nøgleaktioner, det vil sige støtte til læringsmobilitet, til samarbejde mellem institutioner samt til politikudvikling og samarbejde i Europa.

Programforslaget indeholder også et mindre antal nye initiativer, der indholdsmæssigt skal foldes ud i forbindelse med implementeringen af programmet. Det drejer sig f.eks. om initiativet om europæiske universiteter, som skal styrke samarbejdet mellem universiteter i EU-lande.

Regeringen byder forslaget om Erasmus velkomment og er positiv over for dets målsætninger og aktiviteter.

- FO** Derfor går regeringens forhandlingsoplæg ud på, at man:

- støtter formandskabets kompromisforslag og de overordnede målsætninger, der lægges op til.
- arbejder for at fastholde en kontinuitet fra det nuværende Erasmus+-programms struktur, aktioner og aktiviteter. Det gælder også programmet's fokus på europæisk merværdi.
- arbejder for et øget fokus på sproglæring i programmet.
- arbejder for en styrkelse af den internationale dimension i programmet, dvs. samarbejdet med lande uden for EU.
- arbejder for, at kvalitet og relevans får en større synlighed i forhold til programmets målsætninger og tildelingskriterier.
- arbejder for at forbedre samarbejdet mellem universiteterne og finder det væsentligt, at initiativet om europæiske universiteter medvirker til at styrke uddannelsesinstitutionernes internationale konkurrenceevne.
- lægger vægt på, at initiativet DiscoverEU udgår eller nedtones.
- lægger vægt på, at forhandlingerne om forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Kenneth Kristensen Berth understregede, at Dansk Folkeparti intet havde imod udveksling, men Erasmus havde som formål at styrke en europæisk identitet og et europæisk medborgerskab. Dermed var det et dybt ideologisk program, der handlede om at præge unge mennesker til at elske EU. Det brød partiet sig grundlæggende ikke om.

Var det korrekt opfattet, at tyrkiske unge kunne deltage, eftersom Tyrkiet var kandidatland?

I samlenotatet s. 22 stod, at deltagerlandene omfatter "lande, der er dækket af den europæiske naboskabspolitik samt andre lande, der lever op til eller ikke lever op til de definerede betingelser". Det var ham bekendt første gang, at det bliver muligt at deltage i et EU-program, selv om man ikke lever op til betingelserne. Hvad var formålet med at have betingelser, hvis de ikke er en forudsætning for deltagelse? Mente man mon i stedet pejlemærker? Og hvor mange lande var dermed omfattet – kunne f.eks. Seychellerne og Nordkorea deltage? Med sådanne formuleringer var der ikke engang tale om elastik i metermål, men en maskine, der blev ved at spytte elastik ud.

Søren Søndergaard sagde, at Enhedslisten som udgangspunkt var positive, men med udgangspunkt i høringssvaret fra Danske Studerendes Fællesråd ville han først spørge, om Kommissionen ville få indflydelse på prioriteringen af fagområder, og om der ville blive indført brugerbetaling på de europæiske universiteter.

Sofie Carsten Nielsen gav på Det Radikale Venstres vegne fuld opbakning til forhandlingsoplægget. Erasmus var et af de mest succesfulde udvekslingsprogrammer gennem tiden. Det var desuden positivt, at Erasmus var blevet udvidet til at omfatte erhvervsuddannelsesdelen, grundskolerne og efteruddannelser.

Holger K. Nielsen meddelte, at Socialistisk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget.

Undervisningsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at det var vigtigt for unge på forskellige trin og uddannelsesniveauer at få mulighed for at tage af sted på kryds og tværs i Europa, så de kunne lære andre lande og sprog at kende. Selv om regeringen havde betænkeligheder ved interrailbilletterne, var det positivt, at EU kunne være en platform for udveksling. Det drejede sig ikke om at lære at elske EU, men om at bibringe de unge en masse oplevelser og forståelse for andre europæiske kulturer, levemåder og sprog. På Erasmus' hjemmeside kunne man læse beretninger fra unge, der viste, hvordan de fleste får meget ud af at deres ophold.

På spørgsmålet om, hvilke lande der kunne deltage, svarede hun, at det var de samme som for volontørkorpsets vedkommende.

Til Søren Søndergaard sagde hun, at prioriteringen af fagområder blev fastlagt af medlemslandene i Erasmus' programkomité.

NOT Spørgsmålet om brugerbetaling på de europæiske universiteter kunne hun ikke på stående fod svare på, men hun ville gerne sende et notat over, når hun havde konsulteret uddannelses- og forskningsministeren.

Hun ville også gerne oversende et notat om, hvad der mentes med betingelserne i samlenotatet på side 22.

Søren Søndergaard havde forståelse for, at ministeren forbeholdt sig retten til at svare skriftligt, men så ville han også forbeholde sig retten til at vente med at støtte forhandlingsoplægget.

Kenneth Kristensen Berth meddelte, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forhandlingsoplægget af tre grunde: usikkerhed om deltagerkredsen, usikkerhed om betingelserne og den ideologiske baggrund for Erasmus.

NOT Formanden så frem til, at ministeren ville oversende et skriftligt svar på to spørgsmål: dels hvorvidt der ville komme brugerbetaling på de europæiske universiteter, dels hvad betingelserne var for at deltage i Erasmus med en uddybning af, hvad der mentes med formuleringen om det på samlenotatets side 22.

Han konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

6. Rådshenstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser fra videregående uddannelser og ungdomsuddannelser samt resultater af læringsophold i udlandet (Titel på formandskabets kompromisforslag: Rådshenstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser og ungdomsuddannelser samt resultater af læringsophold i udlandet)

– Vedtagelse

KOM (2018) 0270

Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 31)

Undervisningsministeren: Formålet med rådshenstillingen er at smidiggøre processen for anerkendelse af kvalifikationer med henblik på videre uddannelse. Det vil styrke studerendes muligheder for mobilitet og for at få anerkendt deres kvalifikationer.

Med henstillingen opfordres medlemsstaterne til at arbejde for, at alle studerende på videregående uddannelser, der gennemfører et studieophold i udlandet i 2025, automatisk får opholdet anerkendt med henblik på videre studier, såfremt der er indgået en forhåndsftale herom, mens der bør gøres væsentlige fremskridt hen imod samme mål, hvad angår elever og lærlinge på ungdomsuddannelserne.

Henstillingens brug af begrebet "automatisk" har givet anledning til en del misforståelser. Det fremgår af henstillingens definition af automatisk anerkendelse, at begrebet indebærer retten for indehavere af en kvalifikation udstedt af en medlemsstat til at komme i betragtning til at blive optaget på et videregående uddannelsesprogram på næste niveau i enhver anden medlemsstat – men at den enkelte uddannelsesinstitution til enhver tid har retten til at afgøre, hvorvidt ansøgeren opfylder de specifikke nationale adgangskrav, og træffe afgørelse om optag eller afslag på optag på den søgte uddannelse.

Hvad angår erhvervsrettede ungdomsuddannelser, henviser den automatiske anerkendelse således udelukkende til retten til at få vurderet sit uddannelsesniveau med henblik på at søge optag på korte videregående uddannelser eller bacheloruddannelser. Forslaget medfører dermed ikke, at man automatisk skal anerkende den erhvervsfaglige kvalifikation, f.eks. at en polsk elektrikeruddannelse svarer til en dansk elektrikeruddannelse. For de erhvervsrettede ungdomsuddannelser betyder det eksempelvis, at en person med en dansk EUX-uddannelse, som i Danmark har opnået både en erhvervsfaglig kvalifikation og retten til generelt at søge optag på videregående uddannelser i Danmark, også automatisk skal have ret til at søge generelt optag på videregående uddannel-

ser i andre medlemsstater. Det indebærer imidlertid ikke nogen automatisk ret til at få anerkendt den erhvervsfaglige del af EUX-uddannelsen.

Henstillingen peger netop på et problem med manglende muligheder for at søge videregående uddannelser for personer med erhvervsrettede ungdomsuddannelser. Det er den problemstilling, henstillingen forsøger at løfte i forhold til at understøtte adgangen til at søge videregående uddannelser for danske EUX-elever og EU- og EØS-borgere med tilsvarende kombinerede kvalifikationer i andre medlemslande.

Forslaget følger den allerede eksisterende praksis ved studieophold under Erasmus+-programmet, hvor den studerende og institutionen indgår aftaler om, hvilke kurser på den udenlandske institution, som skal give merit ind i den studerendes danske uddannelse. Når den studerende kommer retur fra sit studieophold og kan dokumentere at have levet op til den indgåede aftale, sker anerkendelsen automatisk – dvs. den følger samme praksis som i dag.

Den danske lovgivning om anerkendelse giver allerede nu hjemmel til, at det danske kontor for vurdering og anerkendelse i Styrelsen for Forskning og Uddannelse kan behandle ansøgninger om anerkendelse af udenlandske uddannelser på alle niveauer. Dette har været dansk praksis siden 2000, mens en række andre lande udelukkende behandler anerkendelse af udenlandske videregående uddannelser.

Forslaget har således til hensigt at styrke kapaciteten til at anerkende ungdomsuddannelser og udvide samarbejdet om dette i alle medlemslande. Regeringen støtter derfor rådshenstillingen.

Kenneth Kristensen Berth henviste til, at DLI (Danske Lærerorganisationer International) havde påpeget i et høringssvar, at der er forskel på kvaliteten af uddannelser i de europæiske lande. Det var problematisk, hvis man bare skulle anerkende alt, også hvis landene på Vestbalkan ad åre blev en del af EU. Nogle af de lande befandt sig på et ret beskedent stade. Skulle man så automatisk godkende eksamensbeviser fra f.eks. Albanien?

Undervisningsministeren oplyste, at man med "automatisk" her blot mente, at den enkelte ville få mulighed for at få vurderet sin uddannelse, ikke anerkendt den. Man kunne diskutere, om "automatisk" var den rette benævnelse i den sammenhæng.

7. Det europæiske uddannelsesområde 2025 – fra vision til implementering

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0268

Rådsmøde 3653 – bilag 2 (samlenotat side 42)

EUU alm. del (17) – bilag 797 (udvalgsmødereferat side 945, senest behandlet i EUU 18/5-18)

Undervisningsministeren: Det såkaldte europæiske uddannelsesområde er en vision om, at europæiske studerende i 2025 skal være mere mobile og bedre til sprog, end de er i dag. Det østrigske formandskab lægger op til en drøftelse af, hvordan vi kan gøre det til virkelighed, og hvilke hindringer man kan støde på. Her vil regeringen bakke op om tankerne om styrket læringsmobilitet og bedre sproglæring, bl.a. gennem brug af Erasmus-programmet. Regeringen vil samtidig gøre opmærksom på, at det er vigtigt at implementere de eksisterende instrumenter og at styrke kvaliteten og relevansen i dem.

Kenneth Kristensen Berth fandt det smukt og fint at ville fremme unges sprogkundskaber. Men han ville gerne høre, hvad ministeren forventede sig af debatten på mødet. Efter Brexit-afstemningen havde Frankrig forsøgt at nedtone brugen af engelsk, Irland havde tilvalgt irsk-gælisk som arbejdssprog og Malta maltesisk. Ville engelsk nu blive sparket til side til fordel for fransk og italiensk?

Undervisningsministeren ville ikke gisne om, hvad de andre lande ville sige på mødet, men selv ville hun bl.a. fortælle sine kolleger om regeringens omfattende sprogstrategi og om bilaterale aftaler mellem Danmark og andre lande. Det var vigtigt for de europæiske unge med gode kundskaber også i andre sprog end engelsk. Derfor havde Danmark indgået en bilateral aftale med Frankrig, som ville gøre det nemmere for gymnasier i de to lande at udveksle elever, og regeringen håbede på inden længe at kunne gøre det samme med Tyskland. Måske kunne programmerne udbredes til grundskolen og til udveksling af lærere.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3653 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – kultur- og sportsdelen) den 26.-27. november 2018

EUU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

Kulturministeren ville forelægge to kulturpunkter, to punkter om audiovisuelle spørgsmål og to punkter om idræt. Punkt 8 om forslag til forordning om oprettelse af Et Kreativt Europa for perioden 2021-2027 var til forhandlingsoplæg, mens de øvrige punkter var til orientering.

FO 8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet Et Kreativt Europa 2021-2027 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1295/2013

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2018) 0366

Rådsmøde 3653 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Kulturministeren: Støtteprogrammet Et Kreativt Europa er målrettet de kulturelle og kreative sektorer i Europa. Der er lagt op til, at det nye program skal afløse det nuværende program af samme navn, som udløber i 2020. Programmets mål er dels at fremme kulturel og sproglig mangfoldighed og kulturarven i Europa, dels at fremme de kulturelle og kreative sektors konkurrenceevne, navnlig i den audiovisuelle sektor.

Konkret lægges der – som med det nuværende program – op til at støtte kultur- og filmprojekter udviklet af kunstnere og kulturaktører på tværs af landene, herunder også lande uden for EU. Forslaget har også fokus på at adressere de nyeste udviklingstendenser, f.eks. udfordringer for Europas kulturelle og kreative sektorer som følge af nye stærke globale aktører som søgemaskiner og online-platforme.

Det østrigske formandskab har sat forslaget på rådsmødedagsordenen med henblik på en fremskridtsrapport.

Da forslaget indgår i forslaget til EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027, er det kun de indholdsmæssige dele af forslaget, der er til forhandling nu. Forslagets budgetmæssige dele forhandles først senere inden for rammerne af de overordnede forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme. Det er finansministeren, der på et senere tidspunkt vil indhente mandat på den budgetmæssige del.

En høring blandt berørte parter i Danmark viser overordnet, at der er generel opbakning til forslaget. Samtidig er der også ønsker til justeringer og præcise-

ringer af forslaget. Aktørerne har bl.a. et ønske om at forenkle programmet og dets forvaltning.

Jeg forventer, at formandskabets fremskridtsrapport vil afspejle de hidtidige drøftelser og opliste de elementer, hvor der især er behov for yderligere diskussion og afklaring i de videre forhandlinger om forslaget.

Det er sandsynligt, at det kommende rumænske formandskab vil lægge sig i selen for at få afsluttet forhandlingerne hurtigst muligt i de første måneder af 2019. Herved vil formandskabet kunne imødekomme Europa-Parlamentets ambition om at færdigforhandle de indholdsmæssige dele af forslaget inden europaparlamentsvalget til maj.

Regeringen støtter overordnet formålet med forslaget. Jeg har som udgangspunkt en vis skepsis over for EU-programmer som Et Kreativt Europa – bl.a. kan jeg tvivle på, om programmerne får opfyldt deres formål. Nu ligger forslaget til et nyt Et Kreativt Europa-program imidlertid på bordet, og jeg mener, at det er regeringens opgave at få præget det i vores retning. Det betyder, at regeringen skal skubbe på for, at det kun bliver projekter, der giver merværdi og gør en forskel, der kan få støtte af programmet.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side støtter forslaget, eller det kompromis der kan opnås enighed om, idet man:

- under forhandlingerne støtter det overordnede formål med forslaget, der sigter på at fremme europæisk samarbejde om kulturel og sproglig mangfoldighed og kulturarv og øge de kulturelle og kreative sektorer konkurrenceevne.
- lægger vægt på, at programmet går til aktioner og aktiviteter, der giver europæisk merværdi, samt tager hensyn til forskelle mellem landene, f.eks. når det gælder landestørrelse og sprogområde.
- lægger vægt på, at drøftelserne om forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.
- arbejder for, at det kommende program forenkles både indholdsmæssigt og med hensyn til programmets forvaltning.

Kenneth Kristensen Berth var glad for, at ministeren trak nogle linjer i sandet for EU's indblanding. EU havde grundlæggende en mærkværdig fremgangsmåde, hvor man aftaler en masse projekter og først bagefter finder penge til dem. Regeringens udgangspunkt med at være tilbageholdende over for nye udgifter var fornuftig, men set i lyset Brexit – og dermed tabet af EU's største nettobi-

dragyder – var der samtidig grund til at tilpasse opgaveporteføljen. I den situation var Et Kreativt Europa vel en lavthængende frugt, som man uden videre kunne bortskaffe. Dansk Folkeparti var ikke enige med regeringen om, at projektet skulle overleve – i stedet burde forhandlingsoplægget have gået ud på, at regeringen ville forsøge at nedlægge det. Hvis ingen udgifter blev fjernet inden MFF'ens vedtagelse, måtte landene ende med at acceptere et højere bidrag til EU. Derfor kunne Dansk Folkeparti ikke støtte forhandlingsoplægget.

Rasmus Nordqvist fandt det mærkværdigt at forhandle om budgettets indhold, før der var blevet indhentet et mandat på det samlede budget. Han undrede sig desuden over, at der i samlenotatet stod, at regeringen i forhandlingerne havde støttet og lagt vægt på bestemte ting. Hvad havde man forhandlet ud fra, når der ikke var indhentet et mandat endnu?

Han var skuffet over forhandlingsoplægget, for det indeholdt nærmest ikke noget, og samtidig over, at ministeren udtrykte skepsis over for et ellers vigtigt og velfungerende program. Det var positivt, at der blev lagt op til en styrkelse af det.

Han bad ministeren konkretisere, hvad regeringen mente med, at kun aktioner og aktiviteter, som giver europæisk merværdi, skulle have støtte.

Søren Søndergaard syntes, at ministeren burde "lægge afgørende vægt på", at kun aktioner og aktiviteter, som giver europæisk merværdi, skulle have støtte. Hvorfor skulle projekter uden europæisk merværdi have støtte, når merværdien er hele udgangspunktet for programmet og meningen med, at der er tale om EU-støtte og ikke bare national støtte?

Han bad ministeren komme med nogle eksempler på aktioner eller aktiviteter, der havde modtaget støtte – med og uden europæisk merværdi.

Holger K. Nielsen forstod andre medlemmers skepsis, for man skulle hele tiden have i baghovedet, at EU er et samarbejde om grænseoverskridende problemer. Men forhandlingsoplægget var fleksibelt og fornuftigt, og han havde tillid til, at det kunne administreres. Socialistisk Folkeparti kunne derfor støtte forhandlingsoplægget.

Kulturministeren kunne godt forstå Kenneth Kristensen Berths og Rasmus Nordqvists synspunkt om, at det var underligt at fastlægge aktiviteter, før budgettet er på plads. Men det er nu en gang den måde, man arbejder på i EU-regi. Det var en præmis, som regeringen og Folketinget var nødt til at forholde sig til.

Hun tilføjede, at det kommende rumænske formandskab gerne ville have sagen afsluttet inden europaparlamentsvalget. Regeringen kan ikke blande sig i et formandskabs prioriteringer, men må forberede sig så godt som muligt. Indhenter den et mandat for tidligt, risikerer det at blive udvandet, og gør man det for sent, kan den have afskåret sig muligheden for at få indflydelse. Det er en balancegang.

Hun var enig med Kenneth Kristensen Berth i, at opgaveporteføljen skulle tilpasses efter Brexit for at undgå, at landene skulle betale mere. Det var netop regeringens holdning. Det kunne ikke udelukkes, at Et Kreativt Europa var et af de projekter, der måtte holde for.

Om samlenotatet sagde hun, at det ganske vist nævnte, at forhandlingerne var i gang; men hermed mentes de indledende drøftelser i rådsarbejdsgruppen, ikke forhandlinger i de formelle fora.

Hendes definition af europæisk merværdi var, at flere parter i et samarbejde skaber noget, som der kommer mere ud af, end hvis de havde gjort det hver for sig – og at det samarbejde er grænseoverskridende. Der findes mange fremragende nationalt baserede projekter, men hvis de ikke gav europæisk merværdi, skulle de ikke finansieres via EU. Man måtte opsamle erfaringer fra det foregående programforløb og prøve at skærpe kriterierne for, hvilke projekter der kan få støtte.

Danmarks bidrag til Et Kreativt Europa i den udløbende periode var på 278 mio. kr., og foreløbig var der kommet 178 mio. kr. retur i støtte, men støtten fra 2018 var stadig ikke opgjort, og der manglede i sagens natur tal for resten af perioden. Formodningen var dermed, at Danmarks deltagelse ikke ville resultere i et minus, hvilket var en forudsætning for, at regeringen fandt det meningsfuldt.

Som eksempler nævnte hun over for Søren Søndergaard, at filmen "I krig og kærlighed", der netop havde haft premiere, havde fået 375.000 kr. i udviklingsstøtte via programmet. Tv-serierne "Broen" og "Mord uden grænser" var hver blevet støttet med 7,5 mio. kr.; Buster-filmfestivalen for børn og unge modtog hvert år mellem 350.000 og 450.000 kr.; og Viborg Animationsworkshop havde gennem en årrække modtaget støtte til efteruddannelsesprojekter. Hvis der var behov for det, kunne hun oversende en udtømmende liste over projekter med dansk deltagelse, der havde fået støtte.

Hun afslog opfordringen om at "lægge afgørende vægt på" den europæiske merværdi. Her gjaldt det om at få indflydelse, og det fik man ved at "lægge vægt på".

Rasmus Nordqvist indvendte til svaret om budgettet, at det ikke handlede om, hvad formandskabet ville, eller hvad man blev enige om i forhandlingerne. Mandatgivning handler om regeringens egen forhandlingsposition i Rådet.

Han var enig i, at man kan undgå et udvandet mandat ved ikke at forelægge et forhandlingsoplæg for tidligt. Men selv om forhandlingsoplægget kom i rette tid denne gang, var det alligevel udvandet. Man savnede at høre om de kulturpolitiske ambitioner fra regeringens side. Han var enig i, at man skulle tage udgangspunkt i erfaringer fra tidligere programmer. Det havde han netop selv gjort ved at ringe rundt til ansøgere for at høre om deres erfaringer. Han forstod ikke ministerens skepsis over for programmet.

Kulturministeren svarede, at hun bl.a. stillede spørgsmålstegn ved programets præmis om eksistensen af en fælleseuropæisk kultur. Det er indiskutabelt, at der findes en fælles europæisk kulturarv med rødder tilbage til bl.a. de græske filosoffer, men den udmøntede sig i store kulturforskelle mellem landene. Det var for endimensionelt at tale om en europæisk kultur i ental.

Som et konkret eksempel på noget i programmet, hun var skeptisk over for, kunne man nævne det europæiske kulturarvsmærke – en mærkningsordning for kulturarvssteder med særlig betydning for europæisk historie. Det gav næppe mening, at folk fra EU skulle rejse rundt og tildele særlige europamærker til kulturarvssteder.

Mere generelt skulle man passe på, at programmerne ikke kammer over i EU-propaganda, hvor man direkte fører agitation for EU. Mange møder og konferencer om kultur i EU-regi var desuden på stor afstand af de konkrete kunstnere og deres møde med borgerne.

Rasmus Nordqvist mente, at de ting, ministeren nu sagde, burde have indgået i hendes forelæggelse. Hvad skulle udvalget givet mandat til – kun det skrevne ord eller også det, hun nu svarede?

Kulturministeren anførte, at hun ikke sagde noget andet, end der stod i forhandlingsoplægget, men blot prøvede at udfolde det mundtligt som svar på medlemmernes spørgsmål.

Rasmus Nordqvist meddelte, at Alternativet støttede forhandlingsoplægget med den anmærkning, at han på ingen måde delte ministerens skepsis over for Et Kreativt Europa.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det.

9. Rådskonklusioner om arbejdsplanen for kultur 2019-2022

– *Vedtagelse*

KOM (2018) 0267

Rådsmøde 3653 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Kulturministeren: Den kommende arbejdsplan, som afløser den nuværende plan, skal ses i forlængelse af bestræbelserne på at sætte kulturen højere op på EU's dagsorden. Den plan, der tegner sig, har større volumen og flere elementer end de hidtidige kulturarbejdsplaner – inklusive den nuværende plan.

Danmark har under forhandlingerne stået ret alene med hensyn til at begrænse omfanget af planen med dens mange temaer, møder og konferencer, som alle sigter på at give landene mulighed for at idé- og erfaringsudveksle på kulturområdet. Og samarbejde på grundlag af den såkaldt åbne koordinationsmetode.

For mig giver det ikke god mening at bygge et stort apparat op for at videndele og udveksle. Det behøver vi ikke vedtage en kulturarbejdsplan for at gøre. Og spørgsmålet er, om alle de mange lande, som har ønsket at få en omfangsrig plan, har mulighed for at afsætte ressourcer til formålet – det må vi afvente og se.

Indretningen af kulturområdet er og bliver en sag for medlemslandene selv. Det har derfor for Danmark været vigtigt, at det klart fremgår i planen, at det er frivilligt for de enkelte lande, om de vil deltage i arbejdsgrupper og møder.

10. Rådskonklusioner om styrkelse af europæisk indhold i den digitale økonomi

– Vedtagelse

Rådsmøde 3653 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Kulturministeren: Der er i udkastet til rådskonklusioner sat fokus på muligheder og hovedudfordringer for Europas mediesektor samt kulturelle og kreative sektorer i den digitale økonomi.

Udkastet fokuserer på en række politikområder, som tilsammen udgør en ramme, der kan bidrage til at sikre kulturel diversitet og mediemangfoldighed samt til bedst mulig udnyttelse af sektorenes økonomiske og kulturelle potentiale.

Udkastet adresserer en række politiske prioriteter på EU's dagsorden. Det drejer sig om fremme af diversitet, synlighed og innovation samt etablering af lige konkurrencevilkår. Og det drejer sig om øget tillid til informationsformidling og kilder samt styrkelse af færdigheder og kompetencer.

Regeringen støtter konklusionsudkastets ambitioner. Det er vigtigt at skabe øget politisk opmærksomhed om centrale politikområder, der kan bidrage til at sikre europæisk indhold – samt distribution af indholdet – i den digitale økonomi.

Rasmus Nordqvist henviste til samlenotatets formulering om, at medlemslandene blev opfordret til "inden for deres respektive kompetenceområder at fremme udviklingen af konkurrencedygtige europæiske platforme, adgang til europæisk indhold samt fremme af initiativer og værktøjer med henblik på at øge adgangen til så bredt et udbud af europæisk indhold som muligt". Hvor lå de kompetencer, og hvordan havde man tænkt sig at arbejde videre med det punkt? Det lød interessant, da det kunne være med til at skabe et fælles grundlag for kulturudveksling og en bredere europæisk offentlighed.

11. Bekæmpelse af spredning af desinformation på internettet – status og fremtidsperspektiver

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0236

Rådsmøde 3653 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Kulturministeren: Jeg forventer at understrege vigtigheden af, at der generelt i bekæmpelsen af desinformation og påvirkningskampagner er behov for både på nationalt som europæisk plan at arbejde på tiltag af forskelligartet karakter. Der findes desværre ikke én enkelt løsning. Her vil jeg fremhæve betydningen af mediepluralisme og såkaldt bløde tiltag såsom fremme af uddannelse, mediekendskab og kvalitetsjournalistik.

Jeg vil også nævne, at der i arbejdet skal tages højde for at sikre beskyttelsen af menneskerettigheder – særlig retten til ytringsfrihed og pressefrihed. Her bliver det interessant at se resultatet af Ytringsfrihedskommissionens arbejde. Dette arbejde forventes afsluttet i første halvdel af 2019.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at Dansk Folkeparti var kritiske over for den adfærdsregulering på de sociale medier, Kommissionen lagde op til. Det var på kanten af grundlovens §77, når man på den måde indførte forudgående censur. Man havde set, hvilken effekt et lignende initiativ havde fået i Tyskland, hvor medlemmer af Forbundsdagen havde fået fjernet ytringer på Facebook, der angiveligt var i strid med tysk lov. Det var allerede problematisk, at folk i Bangalore skulle sidde og regulere europæeres ytringsfrihed, men blev problematisk i særlig grad, når EU understøttede en sådan regulering. Det var en meget vigtig sag, da sociale medier var begyndt at spille en større rolle end den skrevne presse. Kunne ministeren løfte sløret for, hvad hun havde tænkt sig at sige under dette punkt? Under sin forelæggelse havde hun mest lagt vægt på selve problemstillingen.

Kulturministeren svarede, at det var svært at ramme den rette balance. På den ene side vidste man, at den demokratiske samtale i EU og andre lande blev påvirket af visse kræfters systematiske arbejde med at sprede desinformation. På den anden side er ytringsfriheden helt grundlæggende. Man måtte tage hensyn til begge dele. Derfor blev hun nødt til at sige, at hun ikke havde et klart svar. I første omgang glædede hun sig til at se Ytringsfrihedskommissionens anbefalinger.

Hun ville på rådsmødet fra dansk side lægge vægt på de såkaldt blødere metoder: fremme af borgernes bevidsthed om mediebrug samt kendskab til, hvordan medier virker, og hvordan man arbejder med kvalitetsjournalistik på en ny tids

præmisser. Det var ganske vist ikke særlig håndfast, men nok den vej, man måtte gå ad. Sommetider er demokratiet den besværligste vej af alle, men det var ikke et alternativ at indføre decideret censur.

12. Konklusioner fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om sportens økonomiske dimension og socioøkonomiske gevinster

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3653 – bilag 1 (samlenotat side 28)

Kulturministeren: På sportsdelen er der fokus på sportens økonomiske dimension. Udkastet til konklusioner tager således afsæt i, at sport spiller en vigtig rolle for Europas økonomi i forhold til vækst, innovation og beskæftigelse på tværs af forskellige sektorer.

Formandskabet har med sit udkast til konklusioner ønsket at sætte fokus på de socioøkonomiske effekter, som sport har i samfundet, herunder for folkesundhed, regional udvikling, integration og social sammenhængskraft. Medlemsstaterne opfordres i den forbindelse til at overveje at udvikle sammenlignelige systemer og metoder, som kan synliggøre sportens socioøkonomiske dimension.

Det er regeringens vurdering, at forslaget ikke er det mest centrale for EU's idrætssamarbejde, idet vi fra dansk side især har fokus på emner af grænseoverskridende karakter, hvor EU-samarbejdet giver en klar merværdi. Det omfatter f.eks. spørgsmål om matchfixing og antidoping, hvor Danmark som bekendt er meget aktiv.

Regeringen mener samtidig ikke, at medlemsstaterne skal forpligtes til at udvikle harmoniserede metoder på EU niveau. Men eftersom konklusionsudkastet allerede lægger op til, at medlemsstaterne overvejer en harmonisering af metoder på EU-niveau, kan vi bakke op om konklusionsudkastet.

13. Store sportsbegivenheder som innovationsdrivere

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3653 – bilag 1 (samlenotat side 31)

Kulturministeren: Formandskabets diskussionsoplæg tager således afsæt i, at store sportsbegivenheder ikke alene har betydning for den lokale, regionale og nationale økonomi, men de har også innovationsfremmende potentiale. Udgangspunktet for oplægget er, at sport er en vigtig drivkraft for innovation, og at sportssektoren er tæt forbundet med teknologisk udvikling og kreativitet.

Fra dansk side har vi noteret os formandskabets ønske om at drøfte emnet, men vi vurderer ikke, at det har umiddelbar relevans for EU's idrætssamarbejde. Jeg vil derfor vinkle drøftelsen i en mere kulturel og sportsspecifik retning med fokus på store sportsbegivenheders betydning for dannelse af fællesskab, oplevelser og forankring. På den baggrund vil Danmark deltage i drøftelsen med udgangspunkt i nationale erfaringer.

14. Eventuelt

Kulturministeren: Afslutningsvis kan jeg oplyse, at jeg – som opfølgning på et samråd i Kulturudvalget tidligere på året – under punktet ”eventuelt” vil rejse spørgsmålet om forbrugerbeskyttelse ved grænseoverskridende videresalg af billetter til kultur- og sportsbegivenheder med fortjeneste for øje.

15. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmøde (konkurrenceevne) den 29-30. november 2018/revideret forhandlingsoplæg*

KOM (2016) 0593

KOM (2016) 0593 – bilag 13 (samlenotat)

EUU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

KOM (2016) 0593 – bilag 12 (kopi af svar på spørgsmål i KUU om copyrightreformen)

KOM (2016) 0593 – bilag 9 (henvendelse fra Nordisk Film og Egmont om ophavsretsreformen)

KOM (2016) 0593 – bilag 8 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0593 – bilag 7 (Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0593 – bilag 2 (faktaark om revision af reform af ophavsret)

EU-note (16) – E 9 (note af 3/11-16 om ophavsret på det digitale indre marked)

EUU alm. del (17) – bilag 186 (fortroligt udvalgsmødereferat side 247 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 17/11-17)

Kulturministeren: Jeg indhentede et mandat fra udvalget i november 2017. I mellemtiden har tingene udviklet sig; Europa-Parlamentet har haft mange og lange diskussioner om Rådets udspil, og der er stillet mere end 200 ændringsforslag. Det mandat, jeg har fået, er således ikke længere dækkende for det, der kommer til at ske, hvorfor jeg nu vender tilbage til udvalget for at få et udvidet mandat.

De første mange år af internettets levetid fungerede det på en sådan måde, at man som borger ganske vist kunne gå ind og besøge forskellige hjemmesider, men ikke interagere med andre brugere. I dag er situationen en anden: Mulighederne for at dele synspunkter eller egenproduceret materiale med andre er rigtig gode, og mange tillægger det stor værdi ikke kun at have adgang til professionelt indhold, men også til f.eks. videooptagelser af andre borgers hverdag. Vi har adgang til teknologi, der gør, at vi selv kan lave medieindhold og lægge det op på forskellige platforme. Dette nye brugerdrevne internet kommer til udvikles sig videre i de kommende år.

Men det har også ført nogle udfordringer med sig. Nye aktører som f.eks. internetplatforme får større og større betydning, og på grund af deres centrale rolle på internettet er de i en god position til at tjene penge på brugernes deling af

indhold. Denne situation er mere kompleks end de traditionelle forretningsmodeller, hvor alt materiale udvælges af indholdsudbydere selv, bl.a. de klassiske streamingtjenester og broadcastere.

Det skaber dog også nye muligheder for rettighedshaverne for at tjene penge. Her tænker jeg ikke kun på de traditionelle og professionelle rettighedshavere, men også på nye rettighedshavergrupper som f.eks. youtubers.

Der er således en masse modsatrettede hensyn, der skal vejes op imod hinanden, når vi moderniserer de ophavsretlige regler i EU.

Man skal også have for øje, at ophavsret ikke er en velafgrænset niche længere. Det var det måske før i tiden. Men i dag er næsten alt, der lægges på internettet, på den ene eller anden måde ophavsretligt beskyttet. Helt almindelige handlinger på nettet vil derfor tit involvere brugen af beskyttet materiale, og det er derfor vigtigt, at reglerne følger med. Vi skal både sikre os, at rettighedshaverne får betaling for brug af deres indhold, og at reglerne ikke er en urimelig barriere for ytringsfriheden eller for udviklingen af nye tjenester og teknologier. Ellers er der en risiko for, at befolkningen mister respekten for kunstneres arbejde og for producenternes investeringer i det arbejde.

Mit forhandlingsoplæg søger at imødekomme disse udfordringer. Det er ikke nyt på alle punkter, men i store træk en videreførelse af det nuværende forhandlingsoplæg, som alle partier støttede for et år siden. Det tager dog højde for den forhandlingssituation, som vi i dag står i, hvor især artikel 13 er blevet væsentligt omskrevet. Kunsten har været at finde en balance mellem at beskytte rettighedshaverne og gøre reglerne forståelige og navigerbare for folk.

Jeg vil tillade mig at fremhæve en række vigtige punkter:

For det første støtter regeringen, at medlemsstaterne får valgfrihed til at lave regler om tekst- og dataminering. Vi sikrer altså, at vi har hånd i hanke med det også fra dansk side. Den teknik er helt afgørende for at sikre udviklingen af kunstig intelligens og mange apps. Lande som USA og Japan vil løbe fra os, hvis vi ikke finder en god løsning, som også efterspørges af det danske erhvervsliv, ikke mindst mange små nye iværksættere.

For det andet støtter regeringen de nye regler om aftalelicens. Det er min opfattelse, at det synspunkt deles af alle partier. Vi kan godt lide det danske system og vil gøre meget for at bevare det.

For det tredje lægger regeringen op til, at rettighedshaverne sikres et højt beskyttelsesniveau, hvis der skal indføres en undtagelse om brug af værker, som

ikke er i handelen længere. Indførelse af en sådan undtagelse er ikke en prioritet for Danmark, men Europa-Parlamentet ønsker regler om det.

For det fjerde arbejder regeringen for, at en række af de helt nye forslag, Europa-Parlamentet har lagt på bordet, udgår. Det drejer sig om forslag, som ganske vist vurderes at kunne have væsentlig samfundsmæssig betydning, men hvortil der ikke er udarbejdet konsekvensanalyser. Disse forslag vedrører bl.a. en undtagelse for brugergenereret indhold, EU-pligtaflevering og rettigheder for sportsarrangører.

For det femte lægger regeringen op til en justering og fokusering af tilgangen til artikel 13. Grundtanken er stadig, at rettighedshavernes position skal forbedres betydeligt, men reglerne skal være til at administrere i praksis.

Der lægges op til, at det gøres helt klart, at udgangspunktet er, at platforme, som agerer på samme måde som en klassisk indholdsudbyder, skal betale til rettighedshaverne. Platforme, som primært laver alt muligt andet, skal ikke omfattes af reglerne, selv om beskyttet materiale deles på platformene. Det betyder ikke, at disse platforme – f.eks. YouTube – helt fritages for ansvar. De bliver bare ikke omfattet af de skærpede ansvarsregler, som følger af dette forslag.

Der tages også højde for, at de omfattede platforme ikke udvælger eller har kendskab til det materiale, der ligger på platformene. Hvis man pålægger platformene et objektivt ansvar for at kontrollere alt, der lægges på deres platforme, vil det i praksis være vanskeligt at drive platformene – for hvordan skal platformene vide, hvilket materiale der bliver lagt op, og hvem rettighedshaverne er?

Forhandlingsoplægget lægger derfor op til, at platformen får to muligheder, når en rettighedshaver henvender sig om ulovligt materiale på platformen: Enten indgås der en aftale med rettighedshaverne, eller også nedtages det ulovlige materiale, og der tages rimelige skridt til at sikre, at det ikke kommer op igen.

FO Nu til selve forhandlingsoplægget. Jeg starter med artikler, hvor mandatet ikke søges ændret. Det indstilles, at man fra regeringens side:

- generelt støtter Kommissionens forslag, dog således at der bør foretages en række ændringer i forslaget, ligesom det er afgørende, at muligheden for at anvende aftalelicenssystemet på uddannelses- og undervisningsområdet fastholdes;
- arbejder for, at de nye tiltag på ophavsretsområdet generelt er balance-rede, tidssvarende og at de er klare og forudsigelige for rettighedshavere, brugere og forbrugere;
- lægger afgørende vægt på, at nye regler om digital brug af værker m.v. i undervisningen i forslagets artikel 4 giver medlemsstaterne mulighed for

- at begrænse en undtagelse for undervisningsbrug i det omfang, der er passende licenser tilgængelige på markedet, og at denne løsning fortsat gør det muligt at anvende aftalelicenssystemet;
- arbejder for, at det bliver yderligere afklaret, hvad der forstås ved passende licenser, herunder at licenserne tager højde for undervisnings- og uddannelsessektorens skiftende behov og samtidig tilgodeser rettighedshavernes interesser på betryggende vis;
 - arbejder for, at medlemsstaterne kan sidestille undervisning, der sker på andre lokationer, herunder i en virksomheds lokaler, med undervisning i en uddannelsesinstitutions lokaler, når undervisningen sker under kontrol af en omfattet uddannelsesinstitution, og der træffes passende foranstaltninger for at sikre, at kun undervisningspersonalet og deltagerne i undervisningen har adgang til materialet;
 - støtter forslaget i artikel 5 om at indføre fælleseuropæiske regler om bevarelse af kulturarven, så længe reglerne ikke udvides til at omfatte tilgængeliggørelse af kopierne for almenheden;
 - støtter forslagets artikel 10;
 - støtter forslagets artikel 11 om indførelse af nye rettigheder til udgivere af pressepublikationer;
 - lægger vægt på, at forslagets artikel 11 ikke gælder for små tekstbidder, der ikke efter gældende ret nyder ophavsretslig beskyttelse – f.eks. ved, at det gøres klart, at beskyttelsen ikke må gå videre end den beskyttelse, som gælder for journalister i dag;
 - arbejder for, at beskyttelsestiden for de nye rettigheder til udgivere af pressepublikationer i forslagets artikel 11 begrænses;
 - støtter forslagets artikel 12 om, at medlemsstaterne kan fastsætte en mulighed for kompensation til forlag;
 - arbejder for at begrænse de statsfinansielle konsekvenser af forslagene; og
 - lægger vægt på, at fristen for gennemførelse af forslaget forlænges til mindst 24 måneder.

Jeg vil nu gå over til de artikler, hvor forhandlingsmandatet foreslås ændret. Det indstilles, at regeringen:

- arbejder for, at forslaget til artikel 3 om tekst- og datamining udvides til at gælde andre aktører, som står for den offentlige forskning, herunder kulturarvsinstitutioner, hospitaler m.v.;
- støtter forslag, der gør det muligt for medlemsstaterne at indføre undtagelser for tekst- og datamining på andre områder end dem, der er beskrevet i artikel 3, herunder det kommercielle område, og vil arbejde for, at reglerne er praktisk anvendelige, tager hensyn til rettighedshavernes legitime interesser og ikke forhindrer medlemsstaternes muligheder for at fastsætte undtagelser i medfør af de nye regler.
- arbejder for, at den løsning, som foreslås i forslagets artikel 7-9, giver kulturarvsinstitutionerne en nem og ubureaukratisk adgang til at anvende

- de værker, der ikke forhandles, og at en endelig ordning så vidt muligt giver medlemsstaterne fleksibilitet i forhold til implementeringen af forslaget;
- arbejder for, at hvis der indføres en undtagelse for kulturarvsinstitutionernes brug af værker, der ikke er i handlen, skal rettighedshaverne så vidt muligt have samme beskyttelse, som den der gives, hvis der indgås en aftale i medfør af artikel 7;
 - støtter formålet bag forslaget til artikel 13 om, at rettighedshaverne skal have gode muligheder for at få betaling, når deres værker anvendes på internettet, herunder på informationssamfundstjenester hvortil der uploades værker af private borgere;
 - lægger vægt på, at det bliver mere klart, hvilke tjenester der bliver omfattet af forslaget til artikel 13, og hvilke forpligtelser der pålægges dem, herunder at der fokuseres på de tjenester, som er i direkte konkurrence med de almindelige indholdsudbydere, navnlig på AV- og musikområdet;
 - støtter indførelse af foranstaltninger, såsom indholdsgenkendelsesteknologier, der kan understøtte effektiviteten af aftaler indgået med rettighedshaverne eller i mangel af aftale forhindre tilgængeligheden af ulovligt materiale;
 - arbejder for at sikre, at forpligtelserne for de omfattede informations-samfundstjenester bliver proportionale, og at de tager højde for de særlige forhold, der gælder for små og mellemstore virksomheder;
 - arbejder for at begrænse mulighederne for misbrug af de foranstaltninger, der omfattes af artikel 13, bl.a. ved at tydeliggøre hensynet til brugerne af informationssamfundstjenesterne;
 - lægger vægt på, at det gøres klart, at platforme med brugeruploadet indhold, der reelt agerer som indholdsudbydere, skal betale til rettighedshaverne;
 - arbejder for at platforme, som tager alle rimeligt skridt til at forhindre ulovligt materiale på deres tjenester, har mulighed for at undgå at ifalde et ansvar;
 - lægger vægt på, at e-handelsdirektivets regler, herunder regler om ansvarsfrihed og forbud mod en generel overvågningsforpligtelse, ikke ændres;
 - arbejder for, at konsekvenserne af artikel 13 bliver evalueret efter en år-række;
 - støtter forslagens artikel 14 om transparens samt, at medlemsstaterne har manøvrerum til at justere forpligtelserne;
 - arbejder for, at artikel 15 om aftaleregulering kun sker i særlige tilfælde, og at en løsning tager højde for de særlige risici, som forlag og producenter løber, når de indgår kontrakter med kunstnerne;
 - støtter forslaget om indførelse af et tvistbilæggelsesorgan, så længe forslaget ikke kræver, at der oprettes nye organer, og at forslaget ikke medfører væsentlige statsfinansielle konsekvenser for Danmark;

- støtter princippet om, at kunstnerne skal have et rimeligt vederlag, dog således at det ikke må gribe ind i den frie prisfastsættelse af rettigheder eller medføre øgede forpligtelser for staten;
- støtter, at der bliver fastsat regler, som præciserer eller kodificerer medlemsstaternes muligheder for at fastsætte nationale licenssystemer, såsom aftalelicenssystemet, dog således at disse regler så vidt muligt afspejler den aftalelicensordning, der i dag anvendes i Danmark; og
- arbejder for at begrænse de øvrige nye forslag fra Europa-Parlamentet, som ikke er en del af Kommissionens oprindelige forslag, medmindre de understøtter gældende dansk ret eller vurderes kun at have uvæsentlige konsekvenser for Danmark.

Rasmus Nordqvist roste ministeren for at komme tilbage med et udvidet forhandlingsoplæg, efter at der var sket så meget i sagen. Det var en forbilledlig måde at indhente mandater på.

Alternativet havde fra begyndelsen været skeptisk over for forslaget. Det havde været fremhævet i dansk presse, at direktivet ville medføre et trecifret millionbeløb til danske kunstnere. For det første var det uklart, hvor de tal kom fra. For det andet ville det medføre en masse indskrænkninger af folks ageren på nettet, som kunne have u hensigtsmæssige konsekvenser. Men det østrigske formandskabs kompromisforslag kom måske nogle af hans betænkeligheder i møde. Det var vigtigt, at udvalget nu gav regeringen et udvidet mandat, så den kunne forhandle videre. For selv om man kunne ønske sig det anderledes, var det en realitet, at der nu blev forhandlet om dette forslag, og det handlede om at dæmme op for de foruroligende aspekter. Ville regeringen støtte formandskabets udkast til artikel 11 om mediers ret til selv at vælge, hvad de vil lægge på nettet?

Omskrivningen af artikel 13 var fornuftig. Kunne ministeren uddybe, hvordan man sikrede hensynet til brugerne? Hvornår i processen ville man indføre genkendelsesteknologi for at kontrollere, om materiale bryder ophavsretten – før eller efter, at det blev uploadet? Var det inden, kunne man nemlig vinke farvel til store dele af internettets aktivitet. Samtidig skulle man huske, at de fleste virksomheder ikke er store nok til at investere millioner af euro i genkendelsesteknologi.

Kulturministeren svarede med hensyn til artikel 11, at det var vigtigt, at det blev frivilligt, hvad man ønskede betaling for. Spanien havde forsøgt sig med obligatorisk betaling, men havde dårlige erfaringer med det, for det gjorde, at meget internetaktivitet blev kvalt i starten, og det havde negativ betydning for udviklingen af små virksomheder. Hvis udbydere og rettighedshaver er enige, er der ingen grund til at påtvinge betaling. Nu kom spørgsmålet om, hvor man drog skellet mellem mindre og større udbydere med brugergenereret indhold.

Vedrørende artikel 13 lagde regeringen vægt på, at man først skal reagere, når man bliver gjort opmærksom på, at man har indhold, som er rettighedsbelagt. Tanken var netop, at man ikke på forhånd skulle anvende genkendelsesteknologi. Tjenesten ville få to muligheder, når den opdagede, at den havde rettighedsbelagt indhold: Den ville enten skulle afregne med rettighedshaverne eller fjerne det pågældende indholdet og derefter iværksætte manøvrer for at sikre, at det samme indhold ikke bare bliver uploadet igen dagen efter.

For at finde en balance, der tager hensyn til brugerne, gjaldt det om at tage afsæt i det berettigede hensyn, at alle nu bruger medier i deres hverdag. Det ville f.eks. være at gå for langt, hvis man indførte så stramme reguleringer, at man ikke kunne lægge en video af et familiemedlems maratonløb på nettet uden at betale arrangørerne af løbet for det.

Rasmus Nordqvist ville gerne have brudt de store virksomheders monopoler i Europa, og YouTube og Facebook sorterede efterhånden under den kategori. Han var nervøs for, om Kommissionens udspil og Europa-Parlamentets forslag ville ende med at styrke snarere end bryde monopolerne. Blev der i forhandlingerne udtrykt forståelse for den fare?

Kulturministeren svarede, at regeringen gik ind for proportionalitet, så virksomheder med store milliardomsætninger ville blive mødt med langt skrapere krav end små, nye virksomheder. Hvis man begyndte at stille samme krav til alle, ville man understøtte monopolerne og forhindre, at nye virksomheder etablerer sig.

Rasmus Nordqvist meddelte, at Alternativet støttede forhandlingsoplægget. Han gentog sin skepsis over for Kommissionens forslag og mente, at det var vigtigt, at regeringen fik indflydelse på de videre forhandlinger.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO Punkt 6. Rådsmøde nr. 3655 (konkurrenceevne – rum- og forskningsdelen) den 29.-30 november 2018

EUU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

Uddannelses- og forskningsministeren ville først fremlægge et punkt om rumprogrammet til forhandlingsoplæg og derefter to punkter om forskning – et til orientering og et med to forhandlingsoplæg.

FO 1. Forordning om det europæiske rumprogram

– *Fremskridtsrapport/tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0447

Rådsmøde 3655 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Uddannelses- og forskningsministeren: Det første punkt på dagsordenen handler om det kommende rumprogram for 2021-2027.

Formandskabet forventes at præsentere en fremskridtsrapport om de igangværende forhandlinger. Forhandlingerne går stærkt. Formandskabet arbejder på at kunne nå til enighed om en tekst hurtigst muligt. Måske vil Coreper allerede umiddelbart efter rådsmødet give formandskabet mandat til at indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet. Derfor forelægger jeg punktet nu til et tidligt forhandlingsoplæg.

Det er fornuftigt at samle EU's forskellige indsatser vedrørende rummet i ét program. Det øger synligheden af rumområdet politiske og strategiske betydning for EU.

Det nye samlede program understøtter kontinuitet og videreudvikling af flagskibene Copernicus for jordobservation og satellitnavigationselementerne Galileo og EGNOS.

FO Regeringen støtter, at der i forslaget er et øget fokus på sikkerhed, eksempelvis cybersikkerhed. Ligeledes er det positivt, at der lægges op til styrket overvågning af genstande i rummet såsom satellitter i kredsløb og rumsrot, der kan have betydning for satellitters funktionsevne.

Desuden støtter regeringen, at der udvikles et nyt initiativ om sikker statslig satellitkommunikation kaldet GOVSATCOM.

Regeringen lægger vægt på, at udvikling og drift af systemerne sker i tæt samarbejde med kompetente organisationer såsom den europæiske rumorganisation ESA og Europas meteorologiske satellitorganisation.

Det nye program er med til at skabe en tydelig rollefordeling mellem EU og de kompetente organisationer.

Regeringen støtter, at programmet lægger op til en effektiv og strømlinet forvaltning.

Endelig støtter regeringen, at programmet får en øget fleksibilitet, så det bedre kan tilpasse sig den teknologiske udvikling.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvilken ansvars- og opgavefordeling ministeren så for sig mellem den europæiske rumorganisation og EU. Det var hans fornemmelse, at EU blandede sig i noget, der kørte fornuftigt i et andet regi.

Søren Søndergaard ville gerne vide, om der indgik et militært element i det europæiske rumprogram. Og i givet fald hvad?

Sofie Carsten Nielsen tilsluttede sig forhandlingsoplægget og syntes, at det var godt, at rumprogrammet endelig blev mere samlet. Indeholdt programmet elementer, som Danmark ikke kunne være en del af på grund af forsvarsforbeholdet?

Uddannelses- og forskningsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at ESA har anden funktion, og at EU tager sig af de omfattende infrastrukturer på Copernicus og Galileo, som man var blevet vant til at bruge i det danske landbrug. Der var eksempler på programmer, som man samlede via forordningen. Man ønskede at sikre, at strategien også var en erhvervsstrategi, der gav forretningsmuligheder i henhold til EU's rumstrategi. Det var altså ikke et forsøg på at bevæge sig ind på andres områder, men på at gøre europæisk rumpolitik mere synlig og samarbejdende.

Svaret på Søren Søndergaards spørgsmål var nej. Der var tale om et civilprogram, om end der kunne være nogle dobbeltanvendelsesmuligheder.

Til Sofie Carsten Nielsen sagde ministeren, at forbeholdet ikke spillede ind, da programmet var civil.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

2. Rådskonklusioner om beslutningsmodellen for det europæiske rum for forskning

– Vedtagelse

Rådsmøde 3655 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Uddannelses- og forskningsministeren: Det andet punkt på dagsordenen er vedtagelse af rådskonklusioner om det europæiske forskningsrum efter 2020.

Rådskonklusionerne anerkender, at et fuldt fungerende europæisk forskningsrum kan bidrage til mere effektive og sammenhængende økosystemer for forskning i medlemsstaterne.

Rådskonklusionerne opfordrer medlemsstaterne og Europa-Kommissionen til at optimere det nuværende samarbejde om eksisterende prioriteter såsom øget forskermobilitet, udvikling af effektive forskningssystemer og åben videnskab.

Der lægges op til at bevare den nuværende struktur med de allerede etablerede arbejdsgrupper. Revidering af strukturen, beslutningsmodel og arbejdsgrupper bør drøftes i lyset af den forventede meddelelse fra Europa-Kommissionen i 2020 om det europæiske forskningsrum.

Regeringen støtter rådskonklusionerne. Det er vigtigt for regeringen, at rådskonklusionerne ikke foruddiskonterer forhandlingerne om rammeprogrammet.

Desuden støtter regeringen, at rådskonklusionerne anerkender den koordinerende og rådgivende rolle, som det europæiske forskningsrum har.

3. Horisont Europa-pakken: Rammeprogrammet for forskning og innovation 2021-2027 (1. læsning)

Rådsmøde 3655 – bilag 1 (samlenotat side 10)

EUU alm. del (2018-19) – bilag 33 (udvalgsmødereferat side 1269, senest behandlet i EUU 21/9-18)

FO a) Rammeprogrammet og dets regler for deltagelse og deling

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2018) 0435

Ministerens forelæggelse af punkt 3 a og 3 b var samlet under ét. Mandatgivningen fremgår under de respektive punkter.

Uddannelses- og forskningsministeren: Det tredje og sidste punkt på dagsordenen består af to dele. For det første en delvis generel indstilling på forordningen om Horizon Europe. For det andet en fremskridtsrapport om særprogrammet for implementering af forsknings- og innovationsaktiviteter.

Det betyder med andre ord, at formandskabet ønsker enighed om den overordnede programstruktur foruden de dele, der er koblet til budgetmæssige spørgsmål. Disse indgår i forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme.

Jeg vil gerne forelægge forhandlingsoplæg på både forordningen og særprogrammet, fordi de to tekster hænger sammen: særprogrammet uddyber teksten i forordningen.

FO De centrale elementer i mit forhandlingsoplæg er følgende:

Formandskabets kompromisforslag er resultatet af flere måneders intense forhandlinger og er set fra regeringens side tilfredsstillende. Jeg mener, at kompromisforslaget rammer en god balance. Forslaget fokuserer på den ene side på stærk grundforskning baseret på forskernes egne fremragende ideer.

På den anden side udstikker programmet en solid ramme for strategisk forskning, som kan bidrage til løsninger på de globale udfordringer og banebrydende innovation. Det har vi brug for, hvis Europa skal være i stand til at konkurrere med bl.a. USA og Kina om fremtidens markeder.

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende Horisont Europa ikke forgriber forhandlingerne om den kommende flerårige finansielle ramme.

Jeg kan i den sammenhæng nævne, at de dele, der vedrører budget og fordelingen af midler mellem programdele først vil blive drøftet, når MFF-

forhandlingerne er overstået, og vi dermed kender det endelige budget for rammeprogrammet.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at rammeprogrammets civile natur fastholdes. Det lægger formandens kompromisforslag også op til.

Excellence fastholdes som det bærende element for finansiering af forsknings- og innovationsaktiviteter i rammeprogrammet.

Horisont Europa fortsætter på det punkt, hvor Horisont 2020 slipper. Det er for regeringen en helt central forudsætning for at bevare den forskningsstyrke, som EU har opbygget blandt andet gennem det her rammeprogram.

Det Europæiske Forskningsråd bevarer sin kendte struktur og autonomi. Det er også centralt for regeringen. Ligeledes fortsætter mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie i sin kendte form.

Den vigtige dagsorden om bedre deling af forskningsresultater – open access-dagsordenen – er der også fortsat fokus på.

Det er vigtigt for regeringen, at rammeprogrammet støtter tværfaglig, strategisk forskning med udgangspunkt i EU's overordnede politiske målsætninger, herunder FN's verdensmål.

Formandskabets kompromisforslag styrker dette, især med søjle 2, som fokuserer på at bidrage til løsninger på de globale udfordringer. Særlig er aktiviteter vedrørende klima, energi og kunstig intelligens vigtige for regeringen. Nøgleteknologierne – fotonik, avancerede materialer, produktionsteknologier, industriel bioteknologi samt mikro- og nanoelektronik – er en integreret del af søjle 2, hvilket regeringen finder vigtigt.

Derudover introducerer søjle 2 såkaldte missioner for forskningen. Lad mig i den sammenhæng nævne, at regeringen sammen med interessenter har identificeret forslag til missionsområder af særlig dansk interesse.

Disse missionsområder af særlig dansk interesse står også centralt under drøftelserne på europæisk niveau. Det er positivt.

EU har et dilemma. Vi skaber fremragende forskningsresultater i hele EU, men formår ikke i tilstrækkelig grad at omsætte dem til innovative løsninger, der kan komme ud på markedet og gøre gavn. Formandskabets kompromisforslag lægger op til at styrke koblingen mellem forskning og innovation bedre end hidtil ved

at samle en række innovationsaktiviteter under forslaget til Det Europæiske Innovationsråd.

Målsætningen er at have en mere flydende overgang mellem de forskellige former for støtte til de forskellige faser inden for innovation.

Det Europæiske Innovationsråd skal ligeledes støtte både udvikling i de tidligere faser, hvor produkters anvendelsesmulighed testes – og de senere faser, hvor innovative produkter og løsninger skal ud på markedet og bruges i samfundet.

Det er vigtigt for regeringen, at støtte til innovation bliver mere enkel til gavn for særlig mindre virksomheder og startups.

Formandskabets kompromisforslag inkluderer et forslag til et særskilt program for "widening" – altså støtte til de lande, der ikke klarer sig så godt i rammeprogrammet. Det er mere eller mindre en fortsættelse af tilgangen fra det nuværende rammeprogram Horizon 2020.

Geografiske kriterier er dermed indhegnet i denne særskilte del. Regeringen finder det yderst positivt, at kompromisforslaget fortsætter denne kendte tilgang til widening-aktiviteter. Medlemsstaterne har nationalt og med støtte fra struktur- og investeringsfonde et ansvar for opbygningen af økosystemer inden for forskning og innovation.

Deltagelsesreglerne forbliver mere eller mindre de samme som i det nuværende program Horisont 2020. Dermed fortsættes den store forenkling, der skete mellem det syvende rammeprogram og Horisont 2020. Det støtter regeringen. Både forskere og virksomheder skal kunne fokusere på deres kerneopgaver frem for tunge, administrative processer.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at regeringen og Dansk Folkeparti generelt så forskelligt på, hvor stor en rolle EU skal spille i forhold til forskningsmidler. Han nøjedes med "at mene", at tildelingen af midler skulle baseres på excellenceprincippet, så de tildeles de bedste projektforslag. Var regeringens bløde formulering udtryk for, at Danmark var udfordret? Hvis man skal retfærdiggøre en europæisk indblanding, må excellenceprincippet ligge til grund for denne indblanding.

Søren Søndergaard sagde, at Enhedslisten havde stemt imod det nuværende program i Folketinget, da man kunne bruge pengene til forskning i atomkraft. Et stigende antal lande tog afstand fra atomkraft. Var det inden for rammeprogrammet lagt op til at bruge penge på forskning i atomkraft?

Sofie Carsten Nielsen var tryk ved ministerens udsagn om, at excellenceprincippet spillede en afgørende rolle. Hun tolkede ministerens orientering i retning af, at regeringen lagde allermest vægt på søjle 1, hvor princippet gjaldt. Det må være forskningens grundessens ikke at give penge til mindre gode projekter, bare fordi de kommer fra lande, der er dårligere stillet. Horisont Europa-programmet indeholdt nu en opdeling på missioner. Hvordan blev de fastlagt, og hvilke missioner var der tale om?

Rasmus Nordqvist spurgte, om der skulle gå penge til decideret militær forskning herfra.

Uddannelses- og forskningsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at formuleringen snarere var et udtryk for, at Danmark stod godt. Kommissionen støttede op om excellenceprincippet her, og der var fornuftige diskussioner under forhandlingerne om, at de geografiske principper kan udfordre excellenceprincippet. Han regnede med, at der var enighed om ikke at lade det ske. Hvis det ikke var tilfældet, ville regeringen stå last og brast med excellenceprincippet og sige fra under diskussionen om MFF'en.

Det var ikke eksplicit udelukket, at man kunne støtte forskning i atomkraft, var svaret til Søren Søndergaard. Men det var også et grundprincip, at programmet var rettet mod rene og nye energiformer.

Til Sofie Carsten Nielsen sagde ministeren, at regeringen prioriterede søjle 1, fordi den lægger op til fri forskning, som de danske forskere kan have et godt udbytte af. Dog insisterede regeringen på, at excellenceprincippet skulle gøre sig gældende for alle tre søjler. Søjle 2 havde fokus på den strategiske forskning og missioner til gavn for samfundet, og det kunne regeringen også godt lide.

Om udvælgelsen af missioner sagde ministeren, at man fra dansk side havde budt ind med bæredygtig energi, nye teknologier og sundhedsområdet. Kommissionen havde bl.a. stillet forslag om missionerne: at konstruere den første kvantecomputer i EU, få CO₂-frie byer og bekæmpe/udrydde børnekræft. De missioner kunne Danmark godt se sig selv i. Missionerne udgjorde ca. 10 pct. i søjle 2. Ministeren håbede på, at de brede udfordringer ville bringe en anden dynamik ind i forskningen, og at man ville se på, hvad der gør gavn i samfundet.

Til Rasmus Nordqvist sagde ministeren, at militær forskning hørte under EU's forsvarsfond, der kørte særskilt og var under erhvervsministerens ressort. Det skulle altså ikke diskuteres på mødet, og der ville heller ikke blive afsat midler til det i programmet.

Søren Søndergaard støttede forhandlingsoplægget på baggrund af ministerens forsikring om, at der ikke var indbygget en militær komponent. Ministeren kunne dog ikke udelukke, at der ikke ville gå penge til forskning i atomkraft. Kunne han sige, om der i det hidtidige program var afsat penge til det formål?

NOT **Uddannelses- og forskningsministeren** kunne ikke give et svar på stående fod og ville vende tilbage skriftligt.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO **b) Særprogrammet for implementering af Horisont Europa**

– *Fremskridtsrapport/Tidlig forelæggelse*
KOM (2018) 0436

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO Punkt 7. Rådsmøde nr. 3655 (konkurrenceevne – indre markedsdelen) den 29.-30 november 2018

EUU alm. del (18) – bilag 134 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren ville forelægge to sager til forhandlingsoplæg: et om supplerende beskyttelsescertifikater for lægemidler til tidligt forhandlingsoplæg, da man ikke forventede at opnå enighed på rådsmødet. Hvad angik det andet forhandlingsoplæg om programmet for det indre marked, forventede han en delvis generel indstilling på rådsmødet, dvs. enighed om kriterierne i programmet, men ikke om beløbet.

De resterende sager var til orientering.

FO 4. Forordningsforslag om program for det indre marked under EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027

– *Delvis generel indstilling*

KOM (2018) 0441

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Erhvervsministeren: Før jeg gennemgår forslaget, vil jeg lige give lidt kontekst for forelæggelsen.

Da forslaget hører til under Kommissionens forslag til EU's budget for 2021-2027, drøfter man i forhandlingerne her det faglige indhold. Det vil sige, at vi drøfter, hvorvidt man inden for rammerne af programmet ønsker at finansiere f.eks. udviklingen af europæiske standarder og andre tiltag, der kan styrke det indre marked. Vi drøfter derfor ikke, hvor mange penge der skal afsættes til sådan en indsats.

Derfor forventer vi, at Rådet snart når frem til en delvis generel indstilling. Det betyder, at vi forventer, at der snart er enighed om det specifikke indhold i programmet.

De horisontale elementer – dvs. hvor mange penge der afsættes til de enkelte programmer – er afhængige af de overordnede MFF-forhandlinger og er dermed endnu ikke på plads.

I dag drøfter vi altså indholdet af programmet og ikke, hvor mange penge der skal gives til det.

Forslaget

Indre markedsprogrammet er et nyt program, der dog i høj grad viderefører en række eksisterende indsatser på forskellige områder, som samlet skal bidrage til et velfungerende indre marked. Formålet er generelt set at understøtte og forbedre det indre marked. Programmet omfatter både tværgående elementer og sektorspecifikke områder.

Af tværgående elementer kan nævnes en indsats for at forbedre håndhævelsen af den gældende indre markedslovgivning. Man ønsker bl.a. at understøtte samarbejdet mellem håndhævelsesmyndighederne såsom den uformelle problemløsningstjeneste SOLVIT.

Af sektorspecifikke områder har programmet for det første fokus på at forbedre de små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne. Det handler bl.a. om at bygge videre på det eksisterende rådgivningsnetværk for SMV'er og at fremme eksempelvis innovation i SMV'er gennem partnerskaber, som virksomheder kan søge om at deltage i.

For det andet er det et særskilt mål for programmet at understøtte udviklingen af europæiske standarder.

Standarder er vigtige for forbrugere, myndigheder og industrien, fordi de får ting til at passe sammen – f.eks. at din USB-mus virker til en hvilken som helst computer. Det skal både sikre et mindstemål af sikkerhed og kvalitet, men det styrker også handlen på tværs af grænser, at varer er lige anvendelige for forbrugere og virksomheder i Spanien og i Polen.

For det tredje har programmet særligt fokus på forbrugernes interesser i det indre marked. Her indgår bl.a. oplysningsarbejde og støtte til samarbejde mellem myndigheder på tværs af grænser.

For det fjerde skal programmet understøtte et højt sundhedsniveau i fødevarekæden. Det handler altså at overvåge, forebygge og udrydde forskellige sygdomme blandt dyrebesætninger. Det skal altså sikre en sikker og bæredygtig fødevarekæde, som er en forudsætning for samfundet og det indre marked.

For det femte skal programmet understøtte sammenlignelige og pålidelige europæiske statistikker. Det skal bidrage til lovgivning af høj kvalitet ved at underbygge udviklingen, implementeringen og evalueringen af alle EU-politikker.

Regeringens holdning

FO Programmet udgør en lille andel af det samlede MFF-forslag, og Kommissionen lægger op til en størrelse svarende til under 0,5 pct. af det samlede budgetforslag.

Ikke desto mindre finder regeringen, at programmet tjener et vigtigt formål. Det indre marked giver danske virksomheder og borgere adgang til et stort marked med mange forbrugere og varer. Der er altså et helt centralt for Danmarks vækst og konkurrenceevne.

Regeringen støtter derfor, at der som en del af det flerårige finansielle ramme for 2021-2027 oprettes et program, der skal sikre et effektivt og velfungerende indre marked og dermed skabe fælleseuropæisk merværdi.

Regeringen støtter intentionen i forslaget, hvor en række tidligere selvstændige programmer samles i et program, idet det kan give mulighed for at skabe synergier og nytænke tidligere indsatser.

Regeringen lægger dog vægt på, at drøftelserne vedrørende indre markedsprogrammet ikke foregriber de horisontale forhandlinger om den kommende finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at sikre et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU's BNI.

Regeringen lægger desuden vægt på, at medlemsstaterne bliver inddraget i uddelingen af midler under programmet, efter det er vedtaget. Dette tyder der på at være bred opbakning til i Rådet.

Jeg håber at udvalget kan støtte regeringens linje, hvormed vi støtter oprettelsen af programmet og medlemsstaternes inddragelse i udmøntningen.

Søren Søndergaard ville gerne vide, om forslaget kom til at omfatte områder, der var totalharmoniserede.

Rasmus Nordqvist fandt det fornuftigt at have fokus på SMV'er og iværksættere. Han støttede forhandlingsoplægget, om end han gerne havde set, at ministeren havde brugt ordet "bæredygtighed" flere gange.

Erhvervsministeren sagde, at regeringen arbejdede kontinuerligt for bæredygtighed, og at man også gerne ville bringe det i fokus her.

Svaret til Søren Søndergaard lød, at der blev sat nogle rammer for områder af betydning for det indre marked. Det kunne eventuelt dække over områder, der var totalharmoniserede, men det blev ikke fastsat i det omtalte program.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 5. Forordningsforslag om det supplerende beskyttelsescertifikat for lægemidler (SPC)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0317

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 19)

Erhvervsministeren: Sagen forelægges til tidligt forhandlingsoplæg. Det er en sag, der vil få negative økonomiske konsekvenser de danske lægemiddelproducenter og derfor optager regeringen. Vi har været meget kritiske over for forslaget og har derfor allerede nu brug for i forhandlingerne tydeligt at vise, hvor vi står.

SPC – Supplementary Patent Certificate – eller supplerende beskyttelsescertifikat – er en yderligere patentbeskyttelse, som er indført, da den almindelige 20 – årige beskyttelsesperiode for patenter ikke altid er tilstrækkelig inden for de brancher – som f.eks. lægemiddelindustrien – hvor et produkt ikke må komme på markedet, før der foreligger en offentlig godkendelse.

SPC-forordningen giver derfor mulighed for at forlænge den 20-årige grundpatentbeskyttelse i op til 5 år. På den måde har virksomhederne beskyttelse i længere tid og kompenseres for tabet af den effektive patentbeskyttelse, der er gået tabt på grund af godkendelsesprocedurer.

Forslagets indhold

Forslaget har til formål at styrke europæiske generiske producenters konkurrence i tredjelande – altså at gøre europæiske kopiprodukter mere konkurrencedygtige. Forslaget lægger derfor op til at indføre en undtagelse til den supplerende 5-årige patentbeskyttelse – en såkaldt produktionsdispensation til eksportformål.

Undtagelsen vil tillade EU baserede kopiproducenter at producere lægemidler, der er beskyttet i EU, til eksport til lande uden for EU, hvor SPC-beskyttelsen er udløbet eller ikke eksisterer.

Forslaget blev fremsat den 28. maj i år som en del af Kommissionens strategi for det indre marked. Forslaget gør det altså muligt at producere generisk medicin under SPC-beskyttelsesperioden.

Et helt centralt element er, at forslaget alene skal bruges til eksportformål til markeder, hvor der ikke er beskyttelse. Det er dermed ikke hensigten med forslaget at røre ved SPC-beskyttelsen på det indre marked i EU.

Derudover indeholder forslaget en række foranstaltninger, der skal sikre, at de generiske produkter ikke kommer ind på EU's marked, før SPC'et er udløbet.

Der er f.eks. krav om, at myndighederne skal oplyses om igangsættelse af produktion og til hvilke markeder og krav om særlig mærkning af lægemidlerne til eksport. Yderligere er der også krav til at generikaproducenten skal varsle SPC-holder om aktiviteterne.

Regeringens holdning

Det er regeringens opfattelse, at de eksisterende regler er et vigtigt og effektivt redskab for den danske medicinalindustri. Reglerne skaber incitament til at investere i forskning og innovation i EU inden for medicinalindustrien.

Den danske medicinalproduktion består udelukkende af innovative lægemidler og udgør 17 pct. af den samlede danske vareeksport. Derfor er rammevilkårene for den innovative lægemiddelindustri en vigtig prioritet for regeringen – og industrien er af betydelig vigtighed for dansk økonomi og erhvervsliv.

Vi skal dog samtidigt huske, at det er vigtigt, at der er adgang til generiske lægemidler, der kan udgøre et billigere alternativ til den originale medicin.

Et konkurrencedygtigt og velfungerende generisk marked skal opretholdes, men uden at svække innovation og biovidenskab i EU. Det er vigtigt, at vi bevarer incitamentet og rammevilkårene, så ny og innovativ medicin og behandlinger fortsat udvikles.

Og nu bliver det mere teknisk, men ikke desto mindre vigtigt for at forstå betydningen for konkurrencesituationen for den innovative industri ved ændringen af SPC: Lægemidler produceret i EU – og godkendt af det europæiske medicinalagentur – betragtes i mange tredjelande som værende af særligt høj kvalitet. Der er derfor større tiltro til dem end til lokalt producerede lægemidler. Konkurrencen mellem lokalt producerede og EU-producerede lægemidler er derfor reelt begrænset.

Undtagelsen vil derfor betyde, at en dansk medicinalvirksomhed – i SPC-perioden – kan komme til at konkurrere mod en kopi af eget produkt produceret i EU, men på det kinesiske marked. Det forekommer uhensigtsmæssigt.

Regeringen vil derfor arbejde for at bevare den nuværende balance i den eksisterende SPC-forordning, hvorfor regeringen mener, at forslaget bør afgrænses til den mindst indgribende løsning for den innovative industri.

Regeringen lægger derfor vægt på at få afklaret grænserne for brugen af undtagelsen. Det er vigtigt, at der skabes fornøden klarhed og forudsigelighed for den samlede lægemiddelindustri.

Regeringen arbejder derfor for at få afgrænset forslaget anvendelsesområde, så det bliver tydeligt, hvornår der foreligger produktion af generiske lægemidler og hvilke handlinger de i forslaget omtalte ”strengt nødvendige relaterede handlinger” for produktionen af generiske lægemidler dækker over. Dette er ikke klart defineret i forslaget og kan lede til usikkerhed for industrien og mulighed for omgåelse af reglerne.

Regeringen lægger vægt på, at forslaget ikke kommer til at påvirke verserende ansøgninger om SPC-beskyttelse, og at der ikke sker omgåelse af reglerne, så generisk medicin, der produceres til eksport, kommer ind på det europæiske marked før SPC’ets udløb. Det vil nemlig være skadeligt for den innovative industri også på deres hjemmemarked.

Endelig lægger regeringen afgørende vægt på, at Kommissionens forslag ikke udvides til yderligere at svække SPC-beskyttelsen gennem en tilladelse af oplagring eller ved at udvide produktionsundtagelsen med eksisterende SPC’er. Sker dette, vil Danmark stemme nej til forslaget.

Grunden til, at vi trækker grænsen her, er, at generiske producenter i forvejen har en let og hurtig adgang til det europæiske marked efter SPC-beskyttelsens udløb. Tillader man også produktion til oplagring, vil det yderligere udhule SPC-beskyttelsen.

Udvides forslaget til at omfatte allerede eksisterende SPC’er, begrænses originalproducenternes rettigheder og de vil opleve ændrede vilkår for deres investeringer i udviklingen af ny medicin fra den ene dag til den anden.

Samlet set er regeringen ikke overbevist om, at der er behov for de foreslåede ændringer på området, som risikerer at stille den danske innovative industri dårligere end i dag.

Det er efter regeringens opfattelse vigtigt, at forslaget ikke bør udvides til at gå videre, end hvad der er foreslået af Kommissionen - nemlig at styrke den generiske industris konkurrenceevne i tredjelande, hvor der ikke foreligger beskyttelse.

Jeg håber, at udvalget kan støtte regeringens linje.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne vide, hvem der havde efterspurgt forslaget. Alle ved, at produkter, der ikke lever op til EU’s krav, alligevel kommer ind, så var det ikke utopisk at forestille sig, at det ikke også ville gøre sig gældende for lægemidler – særlig i de lande, der har mindre kontrol med den slags. Ministeren sagde, at forslaget skulle styrke europæiske medicinalvirksomheders

konkurrenceevne i tredjelande, men hvorfor var der brug for at styrke den, hvis de allerede havde en fantastisk konkurrenceevne, fordi tredjelandsborgere ser det som et kvalitetsstempel, at medicinen er fra Europa? Han støttede regeringens forhandlingsoplæg, men syntes, at det var et hovedrystende forslag fra Kommissionen.

Søren Søndergaard kunne ikke helt gennemskue, hvis interesser der blev varetaget. Kunne ministeren bekræfte, at EU havde oplevet en større udflytning af producenter af generiske produkter de seneste år? Enhedslisten var mere indstillet på at støtte Kommissionens forslag end regeringens forhandlingsoplæg. Søren Søndergaard havde bemærket, at regeringen i sit forhandlingsoplæg lagde "afgørende vægt på" et element, men så vidt han var orienteret ville det blokere for muligheden for at forhandle. Var ministeren ikke bange for at sætte sig uden for indflydelse?

Rasmus Nordqvist forstod ikke, hvorfor det skulle være så slemt et forslag, for hvis man vil lave kopimedicin, lægger man bare sin fabrik uden for EU. Der var tale om at producere til markeder uden for Europa, hvor der allerede blev solgt kopimedicin, så europæiske virksomheder kan konkurrere med eksempelvis kinesiske medicinalvirksomheder, der selv laver kopimedicin. Om det trådte i kraft bagud- eller fremadrettet kunne dog godt være kritisk.

Erhvervsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at det var hans opfattelse, at forslaget ikke var initieret af Kommissionen, men kom fra EU-lande – og særlig syd- og østeuropæiske lande (Spanien, Portugal, Polen, Bulgarien, Ungarn, Letland og Slovenien), der har en omfangsrig produktion af generiske produkter. Han kunne ikke sige noget om, hvor meget de enkelte lande måtte have presset på. De danske interesser var til at overse, fordi der ikke er en produktion af kopimedicin i Danmark. Det var problematisk at sikre, at kopiprodukter ikke ender i EU. Der var foretaget tiltag om mærkning til eksport, så man kan identificere dem, og krav om notificering, så der kan føres mere kontrol med det af toldmyndighederne.

Kenneth Kristensen Berth havde spurgt, hvordan forslaget skulle styrke den europæiske medicinalindustri. Selv havde ministeren fremført, at det skulle være med til at styrke den europæiske generiske medicinalindustri, så de kan sælge f.eks. i Kina, hvis der ikke er den samme beskyttelse. Ulempen var, at den europæiske medicinalindustri var langt foran den kinesiske, så konkurrencen mellem originale og kopiprodukter i Kina ville i høj grad komme til at stå mellem europæiske producenter. Øger man antallet af de generiske producenter i Kina, fortrænger man de originale producenter. Man risikerede dermed at svække innovation og udvikling af lægemidler og samtidig styrke kopiproducenter. Det var også et svar til Rasmus Nordqvist, der ikke forstod, hvorfor det var så skidt

et forslag. Regeringen var optaget af innovation på lang sigt, for det vil være godt for patienter, at der bliver udviklet nye produkter.

Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at han ikke havde ikke nogle tal på det, men at det var hans indtryk, at produktionen af generiske produkter ganske rigtigt havde flyttet sig. Det var også et af argumenterne bag forslaget: at man ville styrke de trængte generiske producenter. Man kunne godt argumentere med, at producenterne så bare ville lægge deres produktion uden for Europa. I andre sammenhænge som f.eks. arbejdsforhold og skatteforhold plejede venstrefløjten ikke at bruge det argument, men hvis det blev brugt fremover, kunne man nok møde hinanden på en række punkter. Regeringen var tilhænger af at fastholde høje standarder – også inden for beskyttelsen af patenter på lægemidler.

Om hvorvidt Danmark satte sig uden for indflydelse sagde ministeren, at det var korrekt, at man nogle gange havde brugt den argumentation, at man ikke ville sætte sig uden for indflydelse ved fra starten af at erklære sig modstander af et forslag, men det kunne også handle om at trække i en retning. Det gjorde det her. Danmark var grundlæggende modstander af forslaget og så gerne, at det ikke blev vedtaget, men ville forsøge at gå ind i forhandlingerne og ville sætte en grænse et sted. Et flertal af landene ville gerne have bragt forslaget igennem, og Danmark gik ind i forhandlingerne med en smertegrænse.

Rasmus Nordqvist ville gerne vide, hvor stor en markedsandel den originale medicin har på de markeder, hvor der også bliver solgt kopimedicin. Han forstod ikke regeringens holdning, for man havde at gøre med nogle markeder, hvor kopimedicinen fylder. Så hvad gik man glip af? Hvor kom man til at mangle penge til innovation? Det var synd, at Danmark i forhandlingerne satte sig over i et hjørne i stedet for at arbejde for at nogle af de elementer, der kunne gøre det til et bedre forslag – som f.eks. hvordan man indfasningen af lovgivningen – kom med.

Erhvervsministeren kunne ikke på stående fod svare på, hvor stor originalmedicinens andel var, men det var hans indtryk, at der var flere kopivarer uden for Europa, bl.a. fordi beskyttelsen af originalprodukter er svagere der, og beskyttelsesperioden er længere i Europa. De originale produkter fyldte altså mere på de europæiske markeder end i Kina eller Indien.

Rasmus Nordqvist var indforstået med problematikken, men syntes, at regeringen lagde afgørende vægt på de forkerte elementer. Han kunne dermed ikke støtte forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod det.

6. Forordningsforslag til fremme af fairness og transparens mellem virksomhedsbrugere og online formidlingstjenester (P2B-forslaget)

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0238

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 31)

EUU alm. del (2018-19) – bilag 33 (udvalgsmødereferat side 1272

FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 21/9-18)

Erhvervsministeren: Forslaget blev forelagt udvalget til forhandlingsoplæg den 21. september i år. Sagen er på dagsordenen til rådsmødet til generel indstilling og forelægges udvalget til orientering.

Forslaget har til formål at styrke det digitale indre marked ved at skabe mere gennemsigtighed og bedre klageadgang for de virksomheder, der sælger deres varer og ydelser på digitale platforme. Forordningen regulerer altså relationen mellem digitale platforme og de virksomheder, som benytter disse.

Det er forventningen, at punktet på rådsmødet vil rumme en politisk diskussion af forordningens forhold til national ret.

Der har under forhandlingerne været diskussioner om, hvorvidt nationale regler skal have forrang for forordningen. Det skyldes, at enkelte lande har visse nationale forbud for platforme i visse brancher. Det er dog vigtigt at slå fast, at sådanne forbud ikke umiddelbart berøres af forordningen.

Det er også forventningen, at der vil være en drøftelse af, hvorvidt der skal udpeges offentlige myndigheder til håndhævelse af forordningen.

Generelt mener jeg, at forslaget har den rette balance og fortsat understøtter små og mellemstore virksomheder – både når det gælder virksomhedsbrugere, men også platformene selv. Uden at føre til unødige byrder. Det har vi selvfølgelig også arbejdet for fra dansk side.

Alt i alt er der efter regeringens opfattelse tale om et fornuftigt forslag til generel indstilling, der kan adressere mulige udfordringer i den digitale økonomi i forholdet mellem platforme og virksomheder.

Selv om jeg tror, at der vil være en diskussion af bl.a. offentlig håndhævelse på rådsmødet, er det min forventning, at alle landene vil støtte op om den generelle indstilling.

7. Forordningsforslag om generelle krav til køretøjssikkerhed i forbindelse med typegodkendelse af motorkøretøjer

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0286

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 45)

EUU alm. del (2018-19) – bilag 138 (udvalgsmødereferat side 213

FO, forhandlingsoplæg forelagt 2/11-18)

Erhvervsministeren: Transport-, bygnings- og boligministeren fik mandat af udvalget den 2. november i år, og sagen forelægges derfor til orientering. Formålet med forordningen er primært at øge færdselssikkerheden i Unionen ved at revidere minimumskravene for sikkerhedsudstyr i motorkøretøjer.

Kommissionen foreslår derfor 17 konkrete sikkerhedsforanstaltninger. For at sikre at alle nye køretøjer i tilstrækkelig grad udstyres med de pågældende sikkerhedsforanstaltninger, indføres de som krav i forbindelse med typegodkendelsen af køretøjet.

Regeringen støtter det overordnede formål med Kommissionens forslag og er positiv over for, at Kommissionen vil højne den generelle køretøjssikkerhed, herunder for de bløde trafikanter.

Regeringen anser tekniske løsninger som et effektivt middel til at fremme færdselssikkerheden og er enig med Kommissionen i, at der er behov for en revidering af minimumsstandarderne for sikkerhedsudstyr i køretøjerne.

Regeringen har netop derfor arbejdet for, at Kommissionen skulle fremsætte et ambitiøst forslag for at styrke færdselssikkerheden. Kommissionen har lyttet til blandt andet de danske ønsker, og dette forslag afspejler en ambitiøs tilgang til området.

Er der yderligere spørgsmål til denne sag, vil jeg henvise til transportministeren.

8. Rådskonklusioner om fremtidens EU industripolitiske strategi

– *Præsentation/Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0479

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 62)

Erhvervsministeren: Det østrigske formandskab har udarbejdet et udkast til rådskonklusioner om en europæisk industripolitik, der ventes drøftet og vedtaget på rådsmødet.

Rådskonklusionerne tager afsæt i tidligere drøftelser og gentager ønsket om at udvikle en fremtidssikret politisk ramme, der kan styrke industriens konkurrenceevne og fastholde arbejdspladser i Europa.

Rådskonklusionerne skal tilskynde den kommende Kommission til at udarbejde en ny erhvervspolitisk strategi frem mod 2030, som bl.a. skal indeholde en fælles plan for, hvordan man kan koordinere initiativer på regionalt, nationalt og EU-niveau.

Der forventes at være opbakning til rådskonklusionerne. Regeringen støtter også overordnet rådskonklusionerne, men ønsker mere fokus på frihandel og bedre regulering.

Det er vigtigt, at alle de fælles politikker sigter på at understøtte vores virksomheder bedst muligt i omstillingen til en global økonomi, hvor bæredygtighed og digitalisering er blandt de store både udfordringer og muligheder.

Rasmus Nordqvist henviste til bl.a. Amnesty Internationals høringssvar, der bl.a. var inde på, om Danmark ville arbejde for at få Kommissionens handlingsplan til at bygge på FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv. Ville ministeren tage det med til bordet? Det kom bag på Rasmus Nordqvist, at handlingsplanen for menneskerettigheder og erhverv, der blev udarbejdet i 2012, ikke var blevet efterlevet.

Erhvervsministeren kunne ikke svare klokkeklart ja til, at regeringen ville arbejde for FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv inden for rammerne af det indre marked-programmet. Af princip gik regeringen selvfølgelig ind for dem, men han havde ikke forud for mødet nærlæst FN's retningslinjer, så han kunne ikke svare på, om regeringen gik ind for det hele. Men han ville gerne give tilsagn om, at regeringen generelt arbejder for menneskerettigheder – også inden for erhverv.

Rasmus Nordqvist anbefalede ministeren at sætte sig ind i retningslinjerne, så han kunne fremsætte emnet og minde Kommissionen om, at der i 2012 var en ambition om noget, der endnu ikke var indfriet. Regeringen plejede at støtte op om FN's retningslinjer for menneskerettighederne og erhverv. Det var den tidligere erhvervsminister i den nuværende regering i hvert fald ikke afvisende over for.

Erhvervsministeren tog opfordringen til sig. Han ville selv blive overrasket, hvis der i FN's retningslinjer stod noget, som man ikke kunne bakke op om fra dansk side. Han tog dog dette lille forbehold for at være sikker på, at han ikke forpligtede sig til noget, som han ikke havde fået læst op på i detaljer.

9. Konkurrenceevnetjek: status over for det indre marked og dets betydning for konkurrenceevnen

– *Præsentation/Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 67)

EUU alm. del (2018-19) – bilag 33 (udvalgsmødereferat side 1289, senest behandlet i EUU 21/9-18)

Erhvervsministeren: Sagen er på dagsordenen til rådsmødet til drøftelse, og forelægges udvalget til orientering.

Det forventes, at punktet vil fokusere på den nuværende status over det indre marked og dets betydning for Europas globale konkurrenceevne.

Kommissionen har netop i går præsenteret en meddelelse, der gør status over det indre marked som blandt andet Danmark har opfordret Kommissionen til at gennemføre.

Vi byder meddelelsen velkommen, da dette fokus ligger fint i tråd med regeringens ønske om at øge fokus på gevinsterne ved det indre marked og hvilke udfordringer vi står over for.

10. Det indre markeds fremtid: status over implementering, anvendelse og håndhævelse af den eksisterende EU-lovgivning

– *Præsentation/Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0764

Rådsmøde 3655 – bilag 2 (samlenotat side 70)

Erhvervsministeren: Kommissionens meddelelse om det indre marked forventes at danne grund for drøftelsen.

Fra regeringens side vil vi fremhæve, at vi ser positivt på meddelelsen, som forhåbentlig kan være med til at sætte retningen for fremtidens indre marked.

Dansk økonomi har stor gavn af det indre marked. EU's indre marked stiller vores virksomheder bedre og gør vores borgere rigere. Takket være det indre marked kan danske virksomheder handle frit – med adgang til 500 millioner forbrugere.

Derfor vil vi fra sætte fokus på, hvordan vi fremover kan gøre det nemmere for små virksomheder at navigere på det indre marked.

Det er desuden vigtigt, at EU-lovgivningen ikke spænder ben for danske digitale løsninger og udvikling af nye digitale forretningsmodeller i Danmark. Derfor vil vi lægge vægt på, at EU-lovgivningen er digitaliseringsparat og teknologineutral.

Det er helt centralt, at vi griber de muligheder, som ny teknologi, åbne og vel-fungerende markeder giver. For mig at se bør vi derfor spille en aktiv rolle i at få det indre marked til at fungere optimalt.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 14.40